

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

โกวิท ชันชศิริ. "กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย, คนตรี:" หลักสูตรประถมศึกษา 2521
ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. สุมิตร คุณานุกร บรรณาธิการ กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2520.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. ผลงานวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพ
มหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2524.

คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม. การละเล่น
ของไทย (ฉบับย่อ). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาพระสุเมรุ,
2514.

จันทนา คังสุวรรณพานิช. "การใช้แผนการสอนของกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร" วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

จารุวรรณ ธรรมวัตร. ฉายาบทกวีของชาวบ้าน. กาฬสินธุ์ : จินตทัศน์การพิมพ์,
2526.

———. ลักษณะวรรณกรรมอีสาน. กาฬสินธุ์ : จินตทัศน์การพิมพ์, 2522.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาควิชาสารัตถะ คณะครุศาสตร์. เอกสารประกอบการ
จัดการอบรมครูคนตรี เรื่องการสอนคนตรีในระดับประถมศึกษาและ
มัธยมศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. (อัครสำเนา)

เจนคุริยางค์, พระ. การคนตรีและการขับร้อง เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 3. พระนคร:
มปท. 2495.

เจริญชัย ชนไฟโรจน์. หมอลำ-หมอแคน. กรุงเทพมหานคร : อักษรสมัย, 2526.

- ชำนานู แก้วคะตา. "ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของครูภาษาไทยภาคอีสานในการอนุรักษ์สืบทอดคคิชาชาวบ้าน" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526 .
- รุติยาพร รัตนาคท. "วิธีสอนคนตรีเบื้องต้น" เอกสารประกอบการจัดอบรมครูคนตรีเรื่องการสอนคนตรีในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา . จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2525.(อัครสำเนา)
- คุณฉวี บริพัตร ณ อุษยา. "กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย, คนตรีและการเคลื่อนไหว" หลักสูตรประถมศึกษา 2521 : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ . สุมิตร คุณานุการบรรณาธิการ กรุงเทพฯ : บริษัทสารมวลชนจำกัด, 2520.
- ทัศนา แคมมณี. " การสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย" หลักและแนวปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช , 2526.
- ทักษิณา สวานานนท์. " การสอนคนตรีในระดับอนุบาล " วิทยาสาร 27(15 ก.ย 2519) : 64-65
- ธีระ รุญเจริญ. การเขียนการสอนในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.
- นุชวดี บริพัตร. "การเน้นระบ่าท่าจิงหวะ" เอกสารประกอบการจัดอบรมครูคนตรีเรื่องการสอนคนตรีในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา . จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2525.(อัครสำเนา)
- ประคอง กรรณสุต. สถิติเพื่อการวิจัยเชิงพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2525 .
- ประคอง สุทธสาร. "การใช้เพลงประกอบการสอนจริยธรรม" กลวิธีสอนจริยศึกษาและสอนสอดแทรกคุณธรรม ในการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร: มปท., 2527.
- บุสกี ภูอินทร์. "วรรณกรรมที่เกี่ยวกับการเขียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย" เอกสารการสอนชุดวิชาวรรณกรรมประถมศึกษา หน่วยที่ 1-7. สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กรุงเทพมหานคร : อรุณการพิมพ์, 2525.

- พิจจิกต์ สวามิภักดิ์. "การนำทฤษฎีมาปฏิบัติทักษะขั้นรองสากล." เอกสารประกอบการจัดอบรมครูคนตรีเรื่องการสอนคนตรีในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. (อัครสำเนา)
- มาลินี กุลมาตร์. "การเปรียบเทียบความคาดหวังของครู ครูใหญ่ และศึกษานิเทศก์ที่มีต่อประสิทธิภาพของหลักสูตรประโยคประถมศึกษา พ.ศ.2521 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- วิภาวดี บงเจริญ. "ปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนราษฎร์ในเขตการศึกษา 1 " วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- วิรัช ชูสูงเนิน. คนตรีสำหรับครูประถมศึกษา. เอกสารการพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2520.
- วิรัช บุญกุล. "มุมมองอีสาน...คนตรี" มุมมองอีสาน. กรุงเทพมหานคร : เซนเตอร์พับลิคเคชัน, 2526.
- วิญญู ทรัพย์ประภา. การจัดการเรียนการสอนคนตรีในชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527.
- . "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 วิชาคนตรีนาฏศิลป์ ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- . เพลงเพื่อพัฒนาการทางคนตรีสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.
- วินา วิสเพ็ญ และคณะ. "รายงานผลโครงการทะนุบำรุงศิลปการแสดงภาคอีสานประจำปีงบประมาณ 2525 " มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดมหาสารคาม, 2525.

- ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ. เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์
ในสมุทประจําชั้น ป.02/3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. กรุงเทพมหานคร:
 โรงพิมพ์การศาสนา, 2523.
- แนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. กรุงเทพมหานคร:
 โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2525.
- แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.
 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2523.
- แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.
 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2526.
- สรุปการติดตามผลการแนะนำการใช้หลักสูตร ระเบียบประถมศึกษา ปี
งบประมาณ 2523-2525. งานติดตามผลและประเมินผล ศูนย์พัฒนาหลัก
สูตร (เอกสารอัคราเนา)
- หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. กรุงเทพมหานคร :
 โรงพิมพ์สวนทองถิ่น, 2525.
- หน่วยศึกษานิตเทศก์ กรมสามัญศึกษา . คู่มือครูเกี่ยวกับการสอนลักษณะ
นิสัย หนังสือนิตเทศการศึกษาลำดับที่ 10. กรุงเทพมหานคร :
 จงเจริญการพิมพ์, 2522.
- สมจิต กัลยาศิริ. "การวิเคราะห์เพลงพื้นเมืองและการละเล่นพื้นเมืองของจังหวัด
 สุรินทร์" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหา-
 วิทยาลัย, 2523.
- สิริวิวัฒน์ คำวันสา. "แคน พิณ ซอ " อีสานปริทัศน์ พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร:
 มปท., 2524.
- "นิทานท้าวผาแดง นางไอ่" อีสานคดี กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
 ไทศาลศิริ, 2521.
- สุกัญญา สุจฉายา. เพลงปฏิพักษ์: บทเพลงแห่งปฏิภาณของชาวบ้านไทย. กรุงเทพ
 มหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2525.

สุกรี ไกรเลิศ. คู่มือสอนวิชาขับร้องดนตรี. พิมพ์ครั้งที่ 3 พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2515.

สุมาลย์ เรือง เกษ. "เพลงพื้นเมืองจากตำบลพนมทวน อำเภอพนมทวน จังหวัด
กาญจนบุรี" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2517.

สุมาลี ขจรคำรงกิจ. "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดยริคอร์ดเคอร์และใช้การขับร้อง"
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2526.

สุมน อมรวิวัฒน์ และติศนา แซมมณี. "หลักการสอนจริยศึกษา" กลวิธีสอนจริยศึกษา
และการสอนสอดแทรกคุณธรรม ในการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร: มปท., 2527.

สุนทรী คงทิพย์. "วิเคราะห์วรรณกรรมพื้นบ้านคำบล่าไม้ อำเภอพรานกระต่าย
จังหวัดกำแพงเพชร" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

อรุวรรณ ชมวัฒนา และคณะ. "ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาดนตรีศึกษาที่มีส่วนสนับสนุน
ดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาใน ส่วนกลาง"
รายงานการวิจัยโครงการศึกษาคนควาวิจัย การสอนดนตรีศึกษาในระดับ
มัธยมศึกษา กองวิจัยและวางแผน สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่ง
ชาติ, 2523.

—————. "ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาดนตรีศึกษาที่มีส่วนสนับสนุนดนตรีไทย ในโรง
เรียนสาธิต(มัธยม)ใน ส่วนกลาง" รายงานผลการวิจัยทุนงบประมาณแผน
กน, 2525.

อรุวรรณ บรรจงศิลป์. "กิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กประถม" เอกสารประกอบการจัด
อบรมครูดนตรี เรื่องการสอนดนตรีในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525 (อัครสำเนา)

อรุวรรณ บรรจงศิลป์. "องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับความถนัดทางดนตรีของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย"
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

อรุวรรณ บรรจงศิลป์ และคณะ. "เพลงประกอบบทเรียน" หลักและแนวปฏิบัติใน
โรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2526.

อภัย จันทวิมล. แนวการสอนขับร้องและดนตรีในชั้นประถมศึกษา. พระนคร : กรมสามัญ
ศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, มปป.

อำไพ สุจริตกุล. "เทคนิคการสอนเพลง" กลวิธีสอนจริยศึกษาและการสอนสอดแทรก
คุณธรรม ในการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2
กรุงเทพมหานคร : มปท., 2527.

ภาษาอังกฤษ

Brain, Brocklehurst. Response to Music Principle of Music
Education. London : Routledge & Kegan Paul, 1971.

Howard, Hyman Taubman. How to Bring up Your Children To
Enjoy Music. New York : Hanover House, 1958.

Nye, Robert Evans. & Nye, Vernice Trousdale. Music in the
Elementary School. Third Edition, Prentice - Hall,
inc. Englewood Cliffs, New Jersey, 1975.

Swanson, Bessie R. Music in the Education of Children.
Wadsworth Publishing, 1969.

ภาคผนวก ก

ตารางที่ 7 ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนชุกที่ 1

ข้อที่	ตอนที่ 1		ข้อที่	ตอนที่ 2	
	P	r		P	r
1	.57	.47	1	.50	.47
2	.40	.40	2	.40	.40
3	.47	.40	3	.53	.40
4	.67	.40	4	.67	.27
5	.33	.27	5	.37	.20
6	.40	.27	6	.33	.40
7	.53	.53	7	.50	.47
8	.67	.40	8	.47	.27
9	.47	.53	9	.43	.60
10	.63	.33	10	.60	.40

ค่าความยาก (P) อยู่ระหว่าง .33 - .67

ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .21 - .74

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนชุกที่ 1

X	f	fX	X ²	fX ²
17	2	34	289	578
16	2	32	256	512
15	2	30	225	450
14	3	42	196	588
13	1	13	169	169

ตารางที่ 8 (ต่อ)

X	f	fX	X ²	fX ²
12	2	24	144	288
11	3	33	121	363
10	1	10	100	100
9	1	9	81	81
8	2	16	64	128
7	2	14	49	98
6	2	12	36	72
5	3	15	25	75
4	2	8	16	32
3	2	6	9	18

$$\sum fX = 288$$

$$\sum fX^2 = 3412$$

$$r_{XX} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\bar{X} (n - \bar{X})}{nS_X^2} \right]$$

r_{XX} = ความเชื่อมั่นของแบบวัดผลสัมฤทธิ์

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดผลสัมฤทธิ์

S_X^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแบบวัดผลสัมฤทธิ์

n = จำนวนข้อสอบ

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{n}$$

$$= \frac{288}{30}$$

$$= 9.6$$

$$S_X^2 = \frac{\sum fX^2}{n} - \left[\frac{\sum fX}{n} \right]^2$$

$$= \frac{3412}{30} - (9.6)^2$$

$$= 113.73 - (9.6)^2$$

$$= 21.57$$

$$r_{xx} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\bar{X} (n - \bar{X})}{nS_X^2} \right]$$

$$= \frac{30}{29} \left[1 - \frac{9.6 (20 - 9.6)}{20 \cdot 21.57} \right]$$

$$= 1.05 (1 - 0.23)$$

$$= 0.81$$

ตารางที่ 9 ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนชุดที่ 2

ข้อที่	ตอนที่ 1		ข้อที่	ตอนที่ 2	
	P	r		P	r
1	.53	.40	1	.57	.20
2	.50	.33	2	.57	.60
3	.47	.53	3	.53	.40
4	.63	.20	4	.50	.47
5	.53	.26	5	.50	.53
6	.50	.20	6	.47	.40
7	.50	.20	7	.53	.40
8	.53	.53	8	.47	.53
9	.50	.40	9	.60	.67
10	.47	.26	10	.50	.60

ค่าความยาก (P) อยู่ระหว่าง .47 - .63

ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .20 - .67

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ชุดที่ 2

X	f	fX	X ²	fX ²
18	1	18	324	324
17	2	34	289	578
16	2	32	256	512
15	3	45	225	675
14	3	42	196	558
13	2	26	169	338

ตารางที่ 10 (ต่อ)

X	f	fX	X ²	fX ²
12	2	24	144	228
10	2	20	100	200
9	1	9	81	81
8	1	8	64	64
7	2	14	49	98
6	3	18	36	108
5	3	15	25	75
4	2	8	16	32
3	1	3	9	9

$$\Sigma fX^2 = 316 \quad \Sigma fX^2 = 3970$$

$$r_{xx} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\bar{X} (n - \bar{X})}{nS_X^2} \right]$$

r_{xx} = ความเชื่อมั่นของแบบวัดผลสัมฤทธิ์

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดผลสัมฤทธิ์

S_X^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแบบวัดผลสัมฤทธิ์

n = จำนวนข้อสอบ

$$\bar{X} = \frac{\Sigma fX}{N}$$

$$= \frac{316}{30}$$

$$= 10.53$$

$$S_X^2 = \frac{\Sigma fX^2}{N} - \left[\frac{\Sigma fX}{N} \right]^2$$

$$= \frac{3970}{30} - (10.53)^2$$

$$= 132.33 - 110.88$$

$$= 21.45$$

$$r_{xx} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{X(n-X)}{nS_X^2} \right]$$

$$= \frac{30}{29} \left[1 - \frac{10.53(20-10.53)}{20 \cdot 21.45} \right]$$

$$= 1.05 (1 - 0.23)$$

$$= 0.81$$

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบความรู้พื้นฐานของนักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนในศ
 สากลเมืองคนไคยไช เพลงพื้นบ้านอีสานกับนักเรียนที่เรียนตามแผน
 การสอนของกระทรวงศึกษาธิการ

นักเรียนคนที่	คะแนนกลุ่มทดลอง	คะแนนกลุ่มควบคุม	D	D ²
1	12	17	5	25
2	16	17	1	1
3	18	17	-1	1
4	18	17	-1	1
5	18	17	-1	1
6	17	16	-1	1
7	17	16	-1	1
8	17	16	-1	1
9	13	16	3	9
10	12	16	4	16
11	15	16	1	1
12	19	18	-1	1
13	17	19	2	4
14	17	18	1	1
15	18	20	2	4
16	17	18	1	1
17	18	19	1	1
18	17	20	3	9
19	17	15	-2	4
20	16	14	-2	4
21	11	15	4	16
22	15	14	-1	1

ตารางที่ 11 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	คะแนนกลุ่มทดลอง	คะแนนกลุ่มควบคุม	D	D ²
23	11	15	4	16
24	12	14	2	4
25	12	14	2	4
26	11	12	1	1
27	11	12	1	1
28	14	11	-3	9
29	14	13	-1	1

$$\Sigma D = 22 \quad \Sigma D^2 = 140$$

สมมติฐาน

$$H_0 : \mu_1 = \mu_2$$

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{N \Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{N - 1}}} \\
 &= \frac{22}{\sqrt{\frac{29 \cdot 140 - (22)^2}{28}}} \\
 &= \frac{22}{11.30} \\
 &= 1.95
 \end{aligned}$$

.01 $t_{28} = 2.76$ ค่า t ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าในตาราง จึงยอมรับสมมติฐาน ซึ่งแสดงว่า ความรู้พื้นฐานของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตามแผนการสอน
ของกระทรวงศึกษาธิการ ก่อนและหลังการทดลอง

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	D	D ²
1	5	5	0	0
2	4	13	9	81
3	3	13	10	100
4	4	17	13	169
5	6	19	13	169
6	6	5	-1	1
7	3	8	5	25
8	8	14	6	36
9	7	6	-1	1
10	5	14	9	81
11	7	19	12	144
12	3	13	10	100
13	4	9	5	25
14	5	10	5	25
15	5	14	9	81
16	3	6	3	9
17	7	16	9	81
18	3	14	11	121
19	5	13	8	64
20	5	4	-1	1
21	6	11	5	25
22	4	7	3	9
23	6	9	3	9

ตารางที่ 12 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	D	D ²
24	7	8	1	1
25	4	16	12	144
26	4	16	12	144
27	4	8	4	16
28	7	5	-2	4
29	6	5	-1	1

$$\sum D = 171 \quad \sum D^2 = 1667$$

สมมติฐาน $H_0 : \mu_1 = \mu_2$

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N\sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}} \\
 &= \frac{171}{\sqrt{\frac{29 \cdot 1667 - (171)^2}{28}}} \\
 &= \frac{171}{\sqrt{\frac{48343 - 29241}{28}}} \\
 &= \frac{171}{26.12} \\
 &= 6.55
 \end{aligned}$$

.01 $t_{28} = 2.76$ ค่า t ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าในตาราง จึงปฏิเสธสมมติฐาน ซึ่งแสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนของกระทรวงศึกษาธิการก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนตามแผนการ
สอนในศสากลเบื้องต้นโดยใช้เพลงพื้นบ้านอีสาน

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	D	D ²
1	6	8	2	4
2	7	7	0	0
3	4	18	14	196
4	5	12	7	49
5	7	18	11	121
6	5	20	15	225
7	5	20	15	225
8	6	16	10	100
9	6	19	13	169
10	4	11	7	49
11	5	17	12	144
12	6	20	14	196
13	5	14	9	81
14	4	13	9	81
15	7	16	9	81
16	6	11	5	25
17	7	20	13	169
18	6	17	11	121
19	6	18	12	144
20	5	13	8	64
21	5	12	7	49
22	3	5	2	4
23	7	16	9	81

ตารางที่ 13 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	D	D ²
24	7	16	9	81
25	5	10	5	25
26	4	8	4	16
27	9	13	4	16
28	5	13	8	64
29	8	18	10	100

$$\Sigma D = 252 \quad \Sigma D^2 = 2648$$

สมมติฐาน $H_0: \mu_1 = \mu_2$

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{N \Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{N - 1}}} \\
 &= \frac{252}{\sqrt{\frac{29 \cdot 2648 - (252)^2}{28}}} \\
 &= \frac{252}{21.78} \\
 &= 11.57
 \end{aligned}$$

.01 $t_{28} = 2.76$ ค่า t ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าในตาราง จึงปฏิเสธสมมติฐาน ซึ่งแสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนโน้ตสากลเบื้องต้นโดยใช้เพลงพื้นบ้านอีสาน ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังทำการทดลองสอน ระหว่าง
 นักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนโน้ตสากลเบื้องต้นโดยใช้เพลงพื้นบ้าน
 อีสาน กับนักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ

นักเรียนคนที่	เรียนโดยใช้เพลงพื้นบ้าน อีสาน	เรียนตามแผนการสอน ปกติ	D	D ²
1	8	5	3	9
2	7	13	-6	36
3	18	13	5	25
4	12	17	-5	25
5	18	19	-1	1
6	20	5	15	225
7	20	8	12	144
8	16	14	2	4
9	19	6	13	169
10	11	14	-3	9
11	17	19	-2	4
12	20	13	7	49
13	14	9	5	25
14	13	10	3	9
15	16	14	2	4
16	11	6	5	25
17	20	16	4	16
18	17	14	3	9
19	18	13	5	25
20	13	4	9	81
21	12	11	1	1
22	5	7	-2	4

ตารางที่ 14 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	เรียนโดยใช้เพลงพื้นบ้าน อีสาน	เรียนตามแผนการสอน ปกติ	D	D ²
23	16	9	7	49
24	12	8	4	16
25	10	16	-6	36
26	8	16	-8	64
27	13	8	5	25
28	13	5	8	64
29	18	5	13	169

$$\Sigma D = 98 \quad \Sigma D^2 = 1322$$

สมมติฐาน $H_0: \mu_1 = \mu_2$

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{N \Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{N - 1}}} \\
 &= \frac{98}{\sqrt{\frac{29 \cdot 1322 - (98)^2}{28}}} \\
 &= \frac{98}{32.03} \\
 &= 3.06
 \end{aligned}$$

.01 $t_{28} = 2.76$ ค่า t ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าในตาราง
จึงปฏิเสธสมมติฐาน ซึ่งแสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังทำการทดลองสอน
ระหว่างนักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนโน้ตสากลเบื้องต้นโดยใช้เพลงพื้นบ้านอีสาน
กับนักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างนักเรียนที่เรียนตามแผนโน้ตสากลเบื้องต้นโดยใช้เพลงพื้นบ้านอีสาน กับนักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ

นักเรียนคนที่	เรียนโดยใช้เพลงพื้นบ้านอีสาน	เรียนตามแผนการสอนปกติ	D	D ²
1	67	43	24	576
2	57	66	-9	81
3	71	60	11	121
4	64	71	-7	49
5	68	50	18	324
6	65	62	3	9
7	68	60	8	64
8	62	56	6	36
9	68	60	8	64
10	65	75	-10	100
11	58	58	0	0
12	72	67	5	25
13	63	62	1	1
14	70	62	8	64
15	73	63	10	100
16	64	60	4	16
17	70	60	10	100
18	70	65	5	25
19	64	65	-1	1
20	61	56	5	25
21	61	60	1	1
22	69	55	14	196

ตารางที่ 15 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	เรียนโดยใช้เพลงพื้นบ้าน อีสาน	เรียนตามแผนการสอน ปกติ	D	D ²
23	61	66	-5	25
24	59	58	1	1
25	47	66	-19	361
26	47	65	-18	324
27	52	59	-7	49
28	60	56	4	16
29	57	58	-1	1

$$\Sigma D = 69 \quad \Sigma D^2 = 2755$$

สมมติฐาน $H_0: \mu_1 = \mu_2$

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{N\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{N-1}}} \\
 &= \frac{69}{\sqrt{\frac{29 \times 2755 - (69)^2}{28}}} \\
 &= \frac{69}{51.80} \\
 &= 1.33
 \end{aligned}$$

.01 $t_{28} = 2.76$ ค่า t ที่คำนวณได้ มีค่าน้อยกว่าในตาราง
จึงยอมรับสมมติฐาน ซึ่งแสดงว่าคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
ที่เรียนตามแผนการสอนโน้ตสากลเบื้องต้น โดยใช้เพลงพื้นบ้านอีสาน กับนักเรียน
ที่เรียนโดยใช้แผนการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ ไม่แตกต่างกัน

ภาคผนวก ข

แผนการสอน
ของกระทรวงศึกษาธิการ

แผนการสอนที่ 6

โน้ตสากลเบื้องต้น

(เวลา 21 คาบ)

ความคิดรวบยอด

โน้ตสากลเป็นเครื่องหมายสากลของคนตรี ช่วยให้อ่านทำนองและรู้ค่าของจังหวะได้

จุดประสงค์

1. แปลงเสียงตามระดับเสียงของโน้ตสากลได้
2. ทำจังหวะง่าย ๆ ตามอัตราจังหวะของโน้ตสากลได้
3. ร้องเพลงง่าย ๆ ตามเสียงโน้ตสากลได้

เนื้อหา

1. ระดับเสียงโน้ตสากล
2. อัตราตัวโน้ตสากล
3. ทักษะการฟังและร้องเพลงในจังหวะ 4/4

แผนการสอนที่ 6/1

ระคับเสียงโน้ตสากล

(เวลา 6 คาบ)

ความคิดรวบยอด

ระคับเสียงโน้ตสากล เป็นเครื่องหมายแทนระคับเสียงดนตรี

จุดประสงค์

1. ร้องเพลงโดยเปล่งเสียงชื่อตัวโน้ตแทนเนื้อร้องได้ถูกต้อง ถูกจังหวะ และไม่เพี้ยน
2. ชับร้องโค มี โซล ลา โดยไม่เพี้ยนไม่ว่าจะตั้งต้นระคับเสียงใด
3. ใช้สัญญาณมือประกอบเสียงชื่อตัวโน้ตได้
4. ให้เคลื่อนไหวประกอบเสียงตัวโน้ตได้

คุณสมบัติที่ของการเน้น

- ความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ
- รู้จักชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะการดนตรี

เนื้อหา

1. ระคับเสียงตัวโน้ตโค มี โซล ลา
2. การใช้สัญญาณมือประกอบระคับเสียง

กิจกรรม

1. ฟังเพลง นกแก้ว หรือเพลงอื่น ๆ ที่มีระคับเสียงตัวโน้ตเป็น โค-มี-โซล-ลา จากเครื่องบันทึกเสียงหรือที่ครูร้อง
2. ร้องตามเครื่องบันทึกเสียงหรือตามครูร้อง ทั้งแค้นจนจบ
3. ร้องชื่อระคับเสียง โค-มี-โซล-ลา แทนคำร้อง (ภาคผนวก)
4. เป่าไล้เสียง โค-มี-โซล-ลา ให้ถูกต้อง ไม่ว่าจะตั้งฐานเสียงระคับใด
5. ไล้เสียง โค-มี-โซล-ลา พร้อมทั้งใช้สัญญาณมือประกอบการออกเสียง (คุณภาพประกอบในภาคผนวก) และไล้เสียงสลับกันไปมาตัวอย่างเช่น

5.1 ไล่เสียงใหญ่ท่วงเริ่มตั้งแต่ โค - มี - โซล - ลา พร้อมทั้งใช้มือทำท่าประกอบเสียงของโน้ตแต่ละตัว ปฏิบัติ ดังนี้ ซ้ำกันหลาย ๆ ครั้งจนจำเสียง และทำสัญญาณมือประกอบได้แล้วจึงหัดไล่เสียงลงมาจาก ลา - โซล - มี - โค พร้อมทั้งทำสัญญาณมือประกอบ

5.2 ไล่เสียงโน้ตทีละคู่ พร้อมทั้งทำสัญญาณมือประกอบเสียงโน้ต เช่น โค-มี, มี-โซล, โซล - ลา และทีละสาม เช่น โค-โค-มี, มี - มี - โซล, โซล - โซล-ลา ฯลฯ

6. ครูให้นักหมายให้เคลื่อนไหวตามเสียงโน้ต เช่น ให้ก้าวเท้าหนึ่งก้าวเมื่อได้ยินเสียง โค ให้ยืนชิดเมื่อได้ยินเสียง มี ให้ขยับศอกทั้งสองข้างไปมาเมื่อได้ยินเสียง โซล ให้ชูแขนสับมือไปมาเมื่อได้ยินเสียง ลา เป็นต้น ให้เด็กฝึกหัดคิดท่าทางเองก็ได้

7. ครูร้องเสียงโน้ต หรือเล่นดนตรีเสียงโน้ตทีละสามตัว (เช่น ตีระนาด, เป่าขลุ่ย, เป่า-เมโลดิก้า ฯลฯ) ว่า โค มี โซล, มี โซล ลา แล้วให้นักหมายให้ท่าทางประกอบให้ตรงกับเสียงที่ตกลงกัน เช่น เมื่อได้ยิน โค มี โซล ให้เดิน ไคยืน มีโซลลา ให้วิ่ง เป็นต้น

8. แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม ให้ทำกิจกรรมสลับกันไปจนครบ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ร้องเพลง "นกแก้ว"

กลุ่มที่ 2 ทำจังหวะตามสิ่ง หรือคิดเอง

กลุ่มที่ 3 ให้ก้าวเดินทุกจังหวะหนึ่ง แล้วหยุดทุกจังหวะ สอง สาม สี่ ทุก ๆ หอง (หองตัวโน้ตสากล) จนจบเพลง

เปลี่ยนกลุ่มกันทำกิจกรรมตามสั่งจนครบ แล้วให้ขับร้องระบำเสียงโน้ต แทนคำร้อง (เนื้อร้องแบบโซลฟาในแผนภูมิ)

สื่อการเรียน

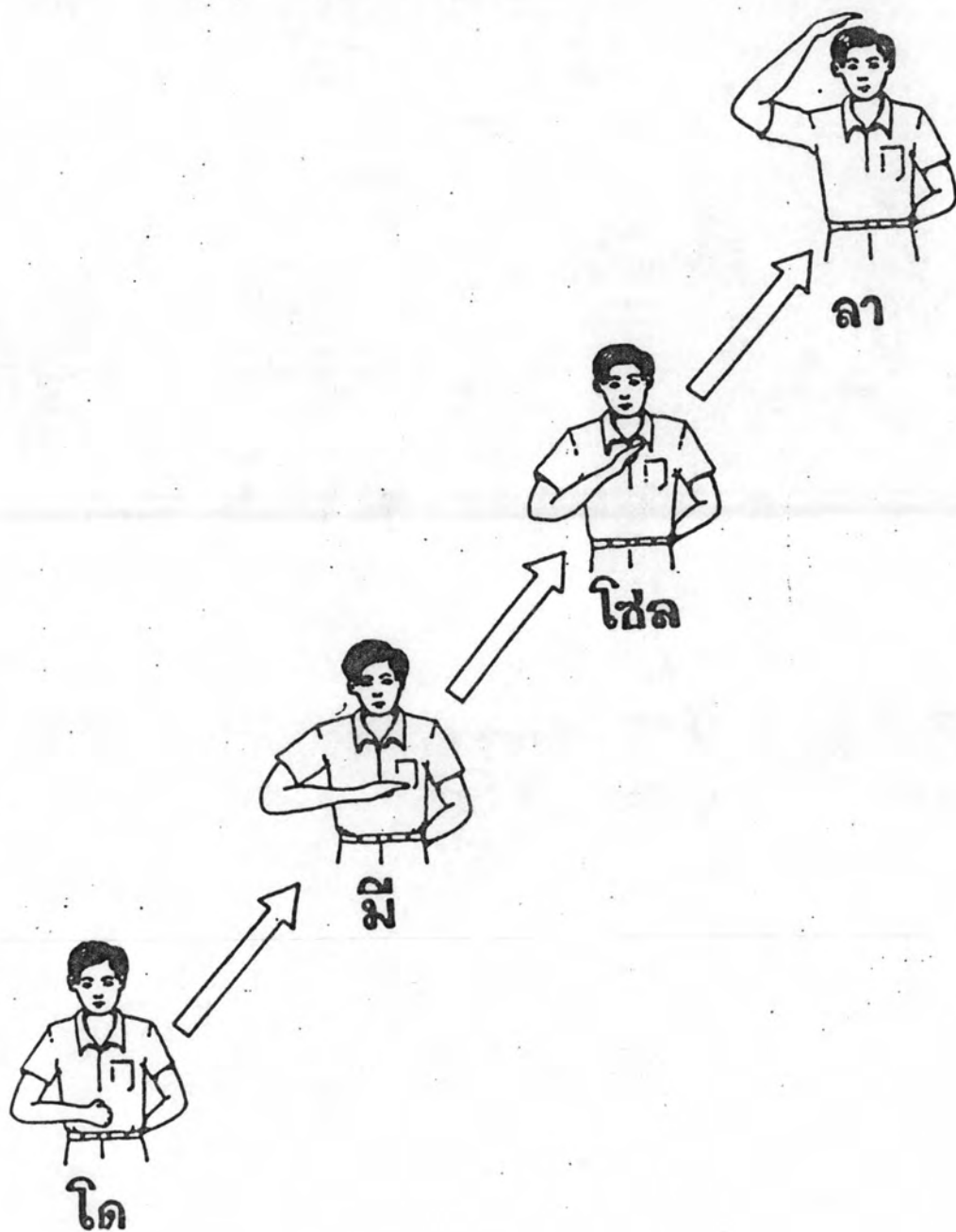
1. เทปเพลง, เครื่องบันทึกเสียง หรือวิทยากร
2. ภาพท่ามือประกอบระบำเสียงโน้ต
3. เครื่องดนตรีที่ไล่เสียงไคชัดเจน เช่น ขลุ่ย เมโลดิก้า ฯลฯ
4. เครื่องทำจังหวะต่าง ๆ เช่น กรับ กลอง ฯลฯ

วิธีวัดผล

สังเกตพฤติกรรมดังต่อไปนี้

- การไล่เสียงตามตัวโน้ต โค - มี - โซล - ลา ถูกต้องหรือไม่
 - ร้องเพลง นกแก้ว โดยใช้ระดับเสียง โค-เร-มี-โซล-ลา แทนคำร้อง-ได้เพียงใด
 - การทำสัญญาณมือ ประกอบระดับเสียงโน้ต - ได้เพียงใด
 - เคลื่อนไหวประกอบระดับเสียงได้ตามคำสั่งหรือไม่
 - คิดหาทางประกอบเสียง โค มี โซล ลา ได้เองบ้างหรือไม่
 - เมื่อแบ่งกลุ่มกันทำตามที่นัดหมายแล้ว สามารถปฏิบัติได้ตั้งแต่ต้นจนจบอย่างมั่นคง
ไม่เผอเรอทำตามกลุ่มอื่น เพียงใด
-

ภาพสัญลักษณ์มือประกอบระดับเสียงโน้ต

แผนการสอนที่ 6/2

อัตราทัวโนตสากล

(เวลา 9 คาบ)

ความคิดรวบยอด

ทัวโนตสากลแต่ละชนิด มีอัตรารัจหะไม่เท่ากัน

จุดประสงค์

1. รู้จักลักษณะจังหวะ นำสิ่งแวล้อมมาเปรียบเทียบจังหวะได้
2. เคลื่อนไหวไคกับจังหวะเร็ว และจังหวะช้า
3. กังกัน และหยุดไคตามจังหวะที่กำหนดให้อย่างฉับพลัน
4. บังคับร่างกายให้เพิ่มและลดจังหวะไคตามที่กำหนดให้
5. ให้รู้จักชื่อสมมติของอัตรารัจหะ ๒ ๓
6. เคลื่อนไหวในอัตรารัจหะ ๒ และ ๓ ไค

คุณสมบัติที่ต้องการเน

1. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
2. มีความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ
3. รู้จักชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะการดนตรี

เนื้อหา

1. สิ่งแวล้อมมีอัตรารัจหะการเคลื่อนไหวไม่เหมือนกัน
2. ความหมายของคำว่า เร็ว - เร็วกว่า, ช้า - ช้ามาก ฯลฯ
3. ถ้ารับบังคับประสาทกล้ามเนื้อให้เร็ว, ช้า, หยุด, เพิ่ม, ลด
4. ชื่ออัตรารัจหะ ๒ ๓
5. การแสดงอัตรารัจหะ ๒ ๓ ด้วยวิธีต่าง ๆ

กิจกรรม

1. ให้นักเรียนสมมติ เป็นสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตที่เคลื่อนไหวได้เร็ว ๆ เช่น ม้า, เครื่องบิน, รถยนต์ แล้วเลือกสมมติเป็นสิ่งที่เคลื่อนไหวได้ช้า ๆ เช่น เต่า, ไม้เคียน, แล้วให้นักเรียนเล่นสมมติ โดยแบ่งกลุ่มออกเป็นสองกลุ่ม ให้เคลื่อนไหวเป็นจังหวะ ในอัตราที่ช้ามากและเร็วมาก ความคุ้นไป เช่น เป็นม้ากับเต่า ก็ให้วิ่งกับคลาน เป็นต้น ในการเคลื่อนไหวอาจใช้เพลงหรือดนตรีกำกับจังหวะก็ได้
2. ให้นักเรียนที่สมมติเป็นสิ่งมีชีวิต (กบ, เต่า, ตั๊กแตน ฯลฯ) และไม่มีชีวิต (รถยนต์, เครื่องบิน, รถไฟ ฯลฯ) ตามกิจกรรม ข้อ 1. เปลี่ยนเป็นเคลื่อนไหว ในอัตราจังหวะที่ใกล้เคียงกัน เช่น เดินกับกระโดด, ความช้า และก้าวกระโดด ฯลฯ เป็นต้น
3. ให้นักเรียนทบมือเลียนจังหวะของครู โดยเริ่มจากจังหวะปานกลางไปจนถึงเร็ว และช้าจนกระทั่งช้ามาก ครูจะตักลองขยับกรับ ที่นั่ง อย่งไรก็ได้
4. ให้นักเรียนเคลื่อนไหวตามธรรมชาติ เช่น เดิน วิ่ง กระโดด หยุก และกัณฑ์ตามจังหวะที่ครูนำหมาย ได้ทันจังหวะ
5. ฝึกเล่นสมมติ เพิ่มและลดจังหวะ เช่น รถยนต์กำลังวิ่ง, วิ่งเร็วขึ้น, วิ่งช้าลง, ช้ามาก, หยุก
6. ครูตักลอง ฉิ่ง หรือกรับ ในอัตราจังหวะที่สม่ำเสมอ (ปานกลาง) แล้วให้เด็กทบมือพร้อมกับออกเสียง ตา (๒) ทั่วทุกจังหวะ
7. ให้ทำจังหวะด้วยร่างกายในจังหวะ ตา (๒) ทั้งที่มีเสียง (คิกนิ้ว, ปรบมือ) และไม่มีเสียง (ขยับไหล่, พยักหน้า) ตามจังหวะกลองหรือกรับของครู
8. ใ้รู้จักสัญลักษณ์ ของ ตา คือ ๒ แล้วให้ครูทำจังหวะแล้วให้นักเรียนเดินให้ลงจังหวะพร้อมกับออกเสียง ตา ให้ตรงกับจังหวะด้วย
9. ครูทำจังหวะด้วยเครื่องมือทำจังหวะ ในจังหวะที่เร็วเป็น 2 เท่าของ ตา แล้วออกเสียงว่า ตา-เต แล้วให้นักเรียนทำจังหวะตามด้วยวิธีต่าง ๆ ตามคำสั่ง เช่น ทบมือ คิกนิ้ว วิ่งเหยาะ ๆ ขยับไหล่ ฯลฯ พร้อมกับออกเสียง ตา-เต ให้ตรงกับจังหวะด้วย
10. ให้นักเรียนรู้จัก สัญลักษณ์ ของ ตา-เต คือ ๒
11. แบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกทบมือจังหวะ ตา (๒) พร้อมกับออกเสียงคำว่า ตา กลุ่มที่ 2 ทบมือจังหวะ ตา-เต (๒) พร้อมกับออกเสียงคำว่า ตา-เต โดยเน้น

เสียง ทา ให้คังซัค ให้นักเรียนสังเกตว่าจะออกเสียงว่า ทา พร้อมกัน (ดูจากแผนภูมิ)

จังหวะ ๓ ทา ทา ทา ทา

จังหวะ ๓ ทา-เท ทา-เท ทา-เท ทา-เท

แล้วออกคำสั่งแบบเดียวกันนี้ แต่ให้เคลื่อนไหวหรือท่าจังหวะ ต่างๆกัน เช่น ซยับศอก พยักหน้า ก้มมือ

12. ให้นักเรียนก้าวเดินจังหวะ ทา และปรบมือจังหวะ ทา-เท พร้อมกับเปล่งเสียง คำว่า ทา-เท

13. ให้นักเรียนก้าวเดินจังหวะ ทา และคิกไวจังหวะ ทา-เท พร้อมกับเปล่งเสียง คำว่า ทา-เท

สื่อการเรียน

1. เครื่องท่าจังหวะ เช่น กลอง ไม้เคาะจังหวะ ฉิ่ง กรับ ฯลฯ
2. แผนภูมิ แสดงอัตราจังหวะ ทา (๓) และ ทา-เท (๓)

วิธีวัดผล

สังเกตพฤติกรรมต่อไปนี้

- การแสดงออกในอัตราจังหวะต่าง ๆ กัน
- การเคลื่อนไหวในอัตราจังหวะ ทา (๓) และ ทา-เท (๓)
- การแยกจังหวะ ทา (๓) และ ทา-เท (๓)

แผนการสอนที่ 6/3

ทักษะการฟังและร้องเพลงในจังหวะ 4/4

(เวลา 6 คาบ)

ความคิดรวบยอด

การยัดจังหวะให้มั่นคงเป็นทักษะที่สำคัญ ฝึกให้ดีขึ้นได้ทุกคน และช่วยฝึกทักษะทางดนตรี และนาฏศิลป์ ให้แม่นยำขึ้น

จุดประสงค์

1. สามารถสังเกตเสียงเน้น หรือจังหวะเน้นได้
2. สามารถสังเกตและทำจังหวะหยุดได้
3. ใช้วียะร่างกายส่วนต่าง ๆ ที่เคลื่อนไหวได้ทั้งที่มีเสียงและไม่มีเสียง (ดูในภาคผนวก) ประกอบจังหวะ 4/4 ได้อย่างมั่นคง
4. รู้จัก สัญลักษณ์ ของจังหวะ 4/4
5. ร้องเพลงประกอบและทำจังหวะ 4/4 ประกอบด้วยวิธีต่าง ๆ ได้อย่างมั่นคง

คุณสมบัติที่ควรเน้น

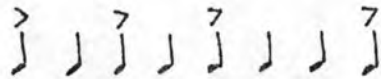
- ความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ
- รู้จักชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะการดนตรี

เนื้อหา

1. ลักษณะจังหวะเน้น
2. ลักษณะจังหวะหยุด
3. การทำจังหวะประกอบจังหวะ 4/4 ด้วยวิธีต่าง ๆ

กิจกรรม

1. ครูก็กลง (ฉิ่งหรือกรับ) ในอัตราจังหวะ 4/4 ให้มีเสียงเน้นสลับประปราย แล้วให้นักเรียนสังเกตว่ามีเสียงเน้นกี่เสียง เช่น

(มีเสียงเน้น 4 เสียง)

หมายเหตุ > คือเครื่องหมายเสียงหนักหรือเน้นเสียง

ความหมายของการทำจังหวะ

การทำจังหวะ มีไ้ความหมายถึงการทนมมือ ย่ำเท้า เคาะหรือตีเครื่องมือต่าง ๆ เท่านั้นแต่หมายถึงการทำจังหวะไ้หลายวิธี เช่น

- ใช้วัวยระส่วนต่าง ๆ ที่เห็นจากภายนอก ที่ขยับเขยื้อนไ้ ทั้งที่ทำได้ไ้โดยมีเสียงและไม่มีเสียง

- ทำจังหวะอย่างไม่มีเสียง เช่น ยกหน้า ยกไหล่ ขยับสะโพก ฯลฯ

- ทำจังหวะอย่างมีเสียง เช่น ทนมมือ ทนขา ย่ำเท้า ฯลฯ

ในระบบของนักดนตรีชาวเยอรมันชื่อ คาล ออฟ (Carle off) จะใช้การตีคีมือ ทนมเท้า ย่ำเท้า ซึ่งถือว่าเป็นการให้เสียงที่กระชับและสะดวกในการที่จะทำไ้ท่เนื่องกัน

- ทำจังหวะด้วยเครื่องทำจังหวะ เช่น เครื่องตี เครื่องเขย่า เครื่องเคาะ เช่น ระนาด ลูกช้ก เหล็กสามเหลี่ยม กรับ กระพรวนร้อย ฯลฯ เป็นต้น

- ทำจังหวะโดยการไ้ภาษาท่ากั้ม เป็นพยางค์ เป็นคำ เป็นวลี ที่ไ้ไม่มีไ้ความหมายและมีความหมาย เช่น ฉิ่ง-ฉับ, ป๊ะ-เท่งป๊ะ, ดิ่งก็ข้าง-ไม่ดิ่งก็ข้าง ฯลฯ เป็นต้น

- ใช้ท่าทางขยับเขยื้อนเคลื่อนไหว ซึ่งคิดออกมาเป็นการเคลื่อนไหวเป็นชุดของท่าทาง เช่น การแสดงของทางเครื่องดนตรีลูกทุ่ง เป็นต้น

การทำจังหวะประกอบนี้ อาจใช้จังหวะที่ผู้แต่งเพลงประกอบกำหนดไ้หรือคิดขึ้นเอง (ostinato) ของไทยเรียกว่า "หน้าทับ" เช่น จังหวะ 4 มีผู้คิดขึ้นเป็นจังหวะต่าง ๆ ไ้แก่ตะลุง อ้อพื้ด, รัมบ้า, ชะ-ชะ-ชะ ฯลฯ เป็นต้น

2. ไ้ให้นักเรียนแสดงไ้ไ้จังหวะกับเสียงที่เด่น หรือเสียงที่เน้นในกลุ่มเสียงแต่ละครั้งโดยขยับแขน ขยับขา พยักหน้า ฯลฯ ตามใจชอบ ตามกลุ่มเรียนต่าง ๆ เช่น

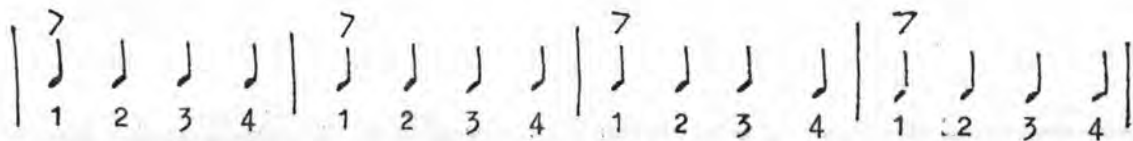

(เครื่องหมาย > หมายถึง จังหวะที่เน้นหรือจังหวะที่เด่น)

หรือจะออกคำสั่งให้ท่าตามที่นักหมายกันได้ก็ได้ เช่น ให้พุ่งแขน ให้สลัดแขน พุ่งกำปั้น หรือเหวี่ยงขาให้ได้สัมพันธ์กับจังหวะเน้น ฯลฯ เป็นต้น

3. ครูก็กลอง (ฉิ่ง กรับ) ในอัตราจังหวะ คา (๒) พร้อมกับนับ 1 - 2 - 3 - 4 โดยสม่ำเสมอให้นักเรียนเคลื่อนไหวร่างกายโดยวิธีต่าง ๆ เช่น ก้าวเดิน ประนมมือ, คืบหน้า, สะบัดมือ ฯลฯ ให้ตรงกับจังหวะ และนับ 1 - 2 - 3 - 4 ไปด้วย

4. ครูก็กลอง (ฉิ่ง กรับ) ในอัตราจังหวะ ทวา (๒) พร้อมกับนับ 1 - 2 - 3 - 4 เน้นเสียงจังหวะ ที่ 1 (ดูแผนภูมิประกอบการนับจังหวะ) แล้วให้นักเรียนสังเกตว่าแต่ละช่วง (หรือ 1 ห้อง) สี่จังหวะมีเสียงกลองกี่จังหวะ เสียงที่เน้นหนักมีกี่ครั้ง เสียงเบา มีกี่ครั้ง และบอกให้นักเรียนทราบว่านี่คือจังหวะ 4 เขียนสัญลักษณ์ 4_4 บนกระดาน แต่ละช่วงสี่เสียงหรือสี่จังหวะเรียกว่าห้อง

5. ให้นักเรียนเคลื่อนไหวประกอบจังหวะ 4 ด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น
- ประนมมือจังหวะ 1 คืบมือกลับไปมาให้เข้ากับจังหวะ 2 - 3 - 4 ในอัตรารวดเร็วของจังหวะ คา (๒)

- ก้าวเดินจังหวะ 1 ประนมมือให้เข้ากับจังหวะ 2 - 3 - 4 ในอัตรารวดเร็วของจังหวะ คา (๒)

- กิจกรรมอื่น ๆ ให้นักเรียนช่วยกันคิดขึ้นมา

6. ทดสอบด้วยการนัดหมาย เช่น เมื่อได้ยินครุฑเคาะจังหวะ 4_4 แล้วให้นักเรียนยืนขึ้นถ้าได้ยินจังหวะอื่น ให้นั่งนิ่ง ๆ ฯลฯ

7. ชับร้องเพลงใดเพลงหนึ่งซึ่งเป็นเพลงจังหวะ 4_4 พร้อมกับท่าจังหวะไปด้วยวิธีต่าง ๆ ในอัตราจังหวะ คา (๒) เช่น ประนมมือ, คืบหน้า, ยกไหล่, พยักหน้า ฯลฯ

8. ฝึกทักษะใช้จังหวะหยุด โดยให้นักเรียนท่าจังหวะหรือเคลื่อนไหวด้วยวิธีต่าง ๆ ตามคำสั่งในอัตราจังหวะ คา (๒) พร้อมกับนับ 1 - 2 - 3 - 4 เขียนสัญลักษณ์ในกระดานว่า หยุดจังหวะใดจังหวะหนึ่ง เช่น

↘	↘	↘	↘
ปรบ	หยุด	ปรบ	ปรบ
1	2	3	4

- ให้ปรบจังหวะพร้อมกับนับ จังหวะโคหยุดไม่ต้องปรบแต่ให้นับ
- ให้ก้าวเดินพร้อมกับนับ จังหวะโคหยุดไม่ต้องก้าวแต่ให้นับเมื่อคล่องแล้ว
- ให้นักเรียนทราบว่า ↘ คือเครื่องหมายหยุด

ตัวอย่างเพลงจังหวะ 4

ไตรรงค์ของไทย

ปลิวไสวสายงามสง่า

- สีแดงคือชาติ

สีขาวศาสนา

น้ำเงินหมายว่า

พระมหากษัตริย์ไทย พระมหากษัตริย์ไทย

สื่อการเรียนรู้

1. เครื่องทำจังหวะต่าง ๆ เช่น กลอง, กรับ ฯลฯ
2. แผนภูมิประกอบการเคาะจังหวะ 4/4
3. แผนภูมิเพลงจังหวะ 4/4

วิธีวัดผล

สังเกตพฤติกรรมต่อไปนี้

- การทำจังหวะเน้นตามครูได้เพียงใด
- การทำจังหวะหยุดได้เพียงใด
- การเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายประกอบการจังหวะ 4/4 ได้เพียงใด
- การร้องเพลงพร้อมกับทำจังหวะ 4/4 ประกอบได้มากน้อยเพียงใด
- การทำจังหวะ การนับจังหวะเน้น (>) การหยุดจังหวะสลับไปมาตามคำสั่งได้คล่องแคล่วเพียงใด

แผนการสอน

โน้ตสากลเบื้องต้นโดยไชเพลงพื้นบ้านอีสาน

แผนการสอน

โน้ตสากลเบื้องต้นโดยใช้เพลงพื้นบ้านอีสาน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เวลา 21 คาบ

ความคิรวบยอก โน้ตสากลเป็น สัญลักษณ์ ของดนตรีสากล ช่วยให้อ่านทำนองและรู้ค่าของ จังหวะได้

จุดประสงค์

1. แปลงเสียงตามระดัเสียงของโน้ตสากลได้
2. ทำจังหวะง่าย ๆ ตามอัตราจังหวะของโน้ตสากลได้
3. ร้องเพลงตามเสียงโน้ตสากลได้

แผนการสอนโน้ตสากลเบื้องต้นโดยใช้เพลงพื้นบ้านอีสานนี้แบ่งออกเป็น 3 แผนการสอน ซึ่งแต่ละแผนการสอนแบ่งออกเป็นแผนการสอนย่อย ๆ ดังนี้

แผนการสอนที่ 1 เรื่อง ระดัเสียงโน้ตสากล แบ่งออกเป็นแผนการสอนย่อย ๆ ดังนี้

แผนการสอนที่ 1/1 เรื่อง สัญลักษณ์ โน้ตสากล เวลา 2 คาบ

แผนการสอนที่ 1/2 เรื่อง ทิวโน้ต โค มี โชล ลา เวลา 2 คาบ

แผนการสอนที่ 1/3 เรื่อง การใช้สัญลักษณ์ประกอบเสียงชื่อทิวโน้ต และ การเคลื่อนไหวประกอบเสียงทิวโน้ต เวลา 2 คาบ

แผนการสอนที่ 2 เรื่อง อัตราทิวโน้ตสากล แบ่งออกเป็นแผนการสอนย่อย ๆ ดังนี้

แผนการสอนที่ 2/1 เรื่อง จังหวะของสิ่งแวดลอมรอบ ๆ ตัว เวลา 2 คาบ

แผนการสอนที่ 2/2 เรื่อง จังหวะช้า จังหวะเร็ว และการเคลื่อนไหวประกอบ จังหวะ เวลา 2 คาบ

แผนการสอนที่ 2/3 เรื่อง ชื่ออัตราจังหวะ \downarrow , \uparrow เวลา 2 คาบ

แผนการสอนที่ 2/4 เรื่อง การเคลื่อนไหวประกอบอัตราจังหวะ เวลา 3 คาบ

แผนการสอนที่ 3 เรื่อง ทักษะการฟังและการร้องเพลงในจังหวะ 4_4

แผนการสอนที่ 3/1 เรื่อง เครื่องหมายกำหนดค้จังหวะ 4_4 และจังหวะเน้น เวลา 2 คาบ

แผนการสอนที่ 3/2 เรื่อง การร้องเพลงและทำจังหวะประกอบจังหวะ 44
เวลา 2 คาบ

แผนการสอนที่ 3/3 เรื่อง ลักษณะจังหวะหยุด เวลา 2 คาบ

แผนการสอนที่ 1 เรื่อง ระับเสียงโน้ตสากล

ความคิดรวบยอด ระับเสียงโน้ตสากลเป็นเครื่องหมายแทนระับเสียงดนตรี

- จุดประสงค์
1. ร้องเพลงโดยเปล่งเสียงชื่อตัวโน้ตแบบ โชล ฟา แทนเนื้อร้องได้ ถูกทำนอง ถูกจังหวะ และไม่เพี้ยน
 2. ชับร้อง โค มี โชล ลา โคโดยไม่เพี้ยน ไม่ว่าจะตั้งต้นระับเสียงใด
 3. ใช้สัญญาณมือประกอบเสียงชื่อตัวโน้ตได้
 4. เคลื่อนไหวประกอบเสียงตัวโน้ตได้

คุณสมบัติที่ของการเน้น

- ความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ
- รู้จักชื่นชมและแสดงออกทางศิลปการดนตรี

- เนื้อหา
1. ระับเสียงตัวโน้ต โค มี โชล ลา
 2. การใช้สัญญาณมือประกอบระับเสียง

แผนการสอนที่ 1/1 เรื่อง สัญลักษณ์ โน้ตสากล เวลา 2 คาบ

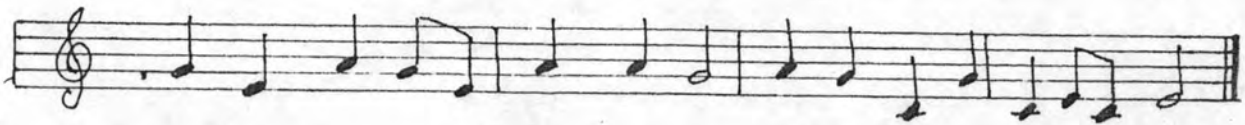
ความคิดรวบยอด ในเพลงหนึ่ง ๆ มีระับเสียงสูง ต่ำ ไม่เท่ากัน และระับเสียงสูง ต่ำ ของดนตรีสามารถเขียนแทนด้วยสัญลักษณ์ที่เรียกว่า โน้ตสากล

- จุดประสงค์
1. ร้องเพลง กลอนน้อง ใต้ถูกท้องหิ้งทำนองและจังหวะ
 2. เปรียบเทียบความแตกต่างของระับเสียงสูง ต่ำ ในเพลงใด
 3. เขียนบรรทัด 5 เส้น กุญแจโซล และเครื่องหมายกำกับจังหวะได้

เนื้อหา 1. เพลงกล่อมน้อง

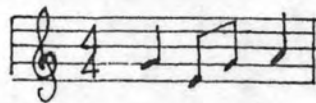

นอน ส่า หล้า หลับ ทา พี่ สี กล่อมแม่ ไป ไช้ สีมก ไก่ มา หา

พ่อ ไป นา สี จี่ ปลา มา ทอน นอน ส่า หล้า หลับ ทา พี่ สี กล่อม

2. สัญลักษณ์ โน้ตสากล ประกอบไปด้วย บรรทัด 5 เส้น
 กุญแจโซล ทิวโนค เครื่องหมายกำกับจังหวะ

3. ระคัมเสียงสูงต่ำของเพลง

คุณสมบัติที่ทองการเน้น - ความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ
 - รู้จักชื่นชมและแสดงออกทางศิลปการดนตรี

- กิจกรรม 1. นักเรียนฟังเพลง กล่อมน้อง จากครูโดยครูร้องและเล่นเครื่องดนตรี กีตาร์ ประกอบ
2. นักเรียนอ่านเนื้อร้องจากแผนภูมิ 1 เทียบ
 3. นักเรียนร้องตามครู 1 เทียบและร้องพร้อมกันกับครู 1 เทียบ
 4. สนทนาถึงเนื้อร้องของเพลง แล้วร้องเพลงพร้อมกัน 2 เทียบ
 5. สังเกตและบอกความแตกต่างของระคัมเสียงสูงต่ำในเพลง
 6. ครูนำสนทนาถึงทิวโนคที่ชี้แทนระคัมเสียงดนตรี
 7. ครูแนะนำให้นักเรียนรู้จักสัญลักษณ์ที่ชี้แทนเสียงดนตรี อันประกอบด้วย บรรทัด 5 เส้น กุญแจโซล ทิวโนคและเครื่องหมายกำกับจังหวะ จากแผนภูมิเพลง

กลอนนอง ซึ่งก่อนหน้านั้นครูใช้กระดาษปึกส่วนที่เป็นตัวโน้ตไว้ให้เห็นแก่เนื้อร้องเท่านั้น

8. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ผลัดกันร้องเพลงและในขณะที่กลุ่มหนึ่งร้องเพลง อีกกลุ่มหนึ่งสังเกตระดับเสียงสูงต่ำ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับตำแหน่งของตัวโน้ต
9. นักเรียนเล่นเกมหาที่อยู่ให้ตัวโน้ต อุปกรณ์ที่ใช้เล่นคือ บรรทัด 5 เส้น ที่เขียน กุญแจโซลไว้เรียบร้อยแล้ว กับกระดาษคัตเป็นรูปโน้ตตัวต่ำ 4 ตัว วิธีการเล่นให้นักเรียนร้องเพลงกลอนนอง เฉพาะเนื้อร้องในห้องเพลงแรกเท่านั้น คือนอน ส่า หล่า หลับ ในขณะที่มักเรียนร้องเพลงให้สังเกตรดับเสียงสูงต่ำ ของระดับเสียง แล้วให้นักเรียนช่วยกันนำเอาโน้ตตัวต่ำทั้ง 4 ตัว ไปติดบนบรรทัด 5 เส้น ให้มีความสัมพันธ์กับเสียงสูงต่ำ ที่นักเรียนสังเกได้จากกรร้องเพลง
10. สรุปถึงตำแหน่งของตัวโน้ตเมื่อระดับเสียงมีความแตกต่างกัน
11. นักเรียนหัดเขียน บรรทัด 5 เส้น กุญแจโซล และเครื่องหมายกำกับจังหวะ

- อุปกรณ์
1. เครื่องดนตรี กีตาร์
 2. แผนภูมิเพลง กลอนนอง
 3. แผนภูมิบรรทัด 5 เส้น และกระดาษคัตเป็นรูปตัวโน้ต

- ประเมินผล
1. นักเรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกต้องทั้งเนื้อร้อง ทำนอง และจังหวะ โดยวัดจากการร้องเพลงพร้อมกัน หรือ แบ่งกลุ่มให้ร้องทีละกลุ่ม
 2. นักเรียนสามารถเปรียบเทียบความสูงต่ำของระดับเสียงในเพลงที่ร้องและสามารถจับวางตำแหน่งของตัวโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น ให้สัมพันธ์กับความสูงต่ำของระดับเสียง
 3. นักเรียนสามารถเขียนบรรทัด 5 เส้น กุญแจโซล และเครื่องหมายกำกับจังหวะได้

แผนการสอนที่ 1/2 เรื่อง ตัวโน้ต โท มี โซล ลา

เวลา 2 คาบ

ความคิควรวบยอด ตำแหน่งของตัวโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น บอกถึงความแตกต่างของระดับเสียงทางดนตรี

- จุดประสงค์
1. อ่าน สัญลักษณ์ ระวังเสียงตัวโน้ต โท มี โซล ลา ได้ถูกต้อง
 2. ชับร้อง โท มี โซล ลา โดยไม่เพี้ยนไม่ว่าจะทั้งต้นระดั้มเสียงใด
 3. ร้องเพลงโดยเปล่งเสียงชื่อตัวโน้ตแบบ โซล ฟา แทนเนื้อร้องได้ ถูกทำนอง จังหวะ และไม่เพี้ยน

คุณสมบัติที่ต้องการเน้น - ความมุ่งมั่นในการทำงานให้เสร็จ
- รู้จักชื่นชมและแสดงออกทางศิลปการดนตรี

- เนื้อหา
1. ระวังเสียงตัวโน้ต โท มี โซล ลา
 2. สัญลักษณ์ ตัวโน้ต โท มี โซล ลา

โท มี โซล ลา

- กิจกรรม
1. ครูและนักเรียนร้องเพลง กลอนน้อง ครูเล่นเครื่องดนตรีที่กีตาร์ประกอบ
 2. ครูคิดแผนภูมิเพลง กลอนน้อง
 3. นักเรียนช่วยกันหาตัวโน้ตในเพลงว่ามีระดั้มเสียงใดบ้าง โดยนำเอาตัวโน้ตที่มีในเพลงมาใส่ลงในบรรทัด 5 เส้น ที่ครูคิดบนกระดาน ตัวโน้ตใดที่ซ้ำกันให้นำมาเพียงตัวเดียว ทำกิจกรรมดังกล่าวไปจนหมดตัวโน้ตในเพลง จะได้น้ตจากเพลงทั้งหมด อยู่ 4 ตัว คือ โท มี โซล ลา
 4. นักเรียนเปล่งเสียงตามระดั้มเสียงตัวโน้ต โท มี โซล ลา ตามที่ครูเล่นเครื่องดนตรี (ครูเป่า เรคคอร์ดเคอร์)
 5. นักเรียนฝึกเปล่งเสียงให้ถูกต้องโดยไม่เพี้ยน แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มมีชื่อประจำกลุ่ม เป็น โท มี โซล ลา เมื่อครูเป่าเสียงโน้ตตัวใดให้กลุ่มนั้นดูขึ้นยืนและเปล่งเสียงประจำกลุ่มซึ่งเป็นชื่อกลุ่มของตน
 6. ครูเป่าเสียงตัวโน้ตที่ละหลาย ๆ ตัว เช่น โท มี โซล ให้นักเรียนเปล่งเสียงตามที่ครูเป่า

7. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มประมาณ 5 - 6 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเลือกซึกของทิวโนทประจำกลุ่ม เช่น นักเรียนอาจจะเลือก โท โซล มี เป็นต้น ครูเป่าเสียงซึกของทิวโนทที่นักเรียนเลือก หากตรงกับของกลุ่มใดให้ยืนขึ้นและเปล่งเสียงซึกของทิวโนทประจำกลุ่มของตน กลุ่มใดทำผิดให้คัดออกจากการแข่งขัน คัดเลือกจนเหลือกลุ่มผู้ชนะ
8. นักเรียนอ่านชื่อทิวโนทที่อยู่ในเพลง แล้วร้องเพลงโดยเปล่งเสียงชื่อทิวโนทแทนเนื้อร้อง
9. แบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม ให้กลุ่มหนึ่งร้องเพลงโดยเปล่งเสียงชื่อทิวโนทแทนเนื้อร้อง อีกกลุ่มหนึ่งร้องเนื้อร้องของเพลง แล้วลัดกัน
10. นักเรียนหัดเขียนทิวโนท โท มี โซล ลา ลงในบรรทัด 5 เส้น

อุปกรณ์

1. เครื่องดนตรี กีตาร์ เรคคอร์ดเกอร์
2. แผนภูมิเพลง บรรทัด 5 เส้น
3. แผนภูมิสัญลักษณ์ ระวังเสียง โท มี โซล ลา

ประเมินผล

1. นักเรียนสามารถอ่าน สัญลักษณ์ ทิวโนท โท มี โซล ลา ที่อยู่บนบรรทัด 5 เส้น ได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถขับร้องทิวโนท โท มี โซล ลา ได้ตรงกับเสียงที่ครูเป่าเรคคอร์ดเกอร์ โดยไม่เพี้ยนไม่ว่าจะตั้งต้นระวังเสียงใด
3. นักเรียนสามารถร้องเพลงโดยเปล่งเสียงชื่อทิวโนท แบบ ซอล ฟา แทนเนื้อร้องได้ถูกต้อง จังหวะโดยไม่ผิดเพี้ยน ไม่ว่าจะร้องพร้อมกันหรือร้องเป็นกลุ่ม

แผนการสอนที่ 1/3 เรื่อง การใช้สัญญาณมือประกอบเสียงชื่อทิวโนทและการเคลื่อนไหวประกอบเสียงทิวโนท เวลา 2 คาบ

ความคิดรวบยอด ระวังเสียงโน้ตสากล เป็นเครื่องหมายแทนระวังเสียงดนตรี

- จุดประสงค์
1. ใช้สัญญาณมือประกอบเสียงชื่อตัวโน้ตได้
 2. เคลื่อนไหวประกอบเสียงตัวโน้ตได้

คุณสมบัติที่ของการเน้น - ความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ
- รู้จักชื่นชมและแสดงออกทางศิลปการดนตรี

- เนื้อหา
1. การใช้สัญญาณมือประกอบระดับเสียง

โด

มี

โซล

ลา

2. การเคลื่อนไหวประกอบเสียงตัวโน้ต

กิจกรรม

1. ร้องเพลงกลอนนอนงพร้อมกันโดยครูใช้ที่คาร์เล่นประกอบ
2. ฝึกไล่เสียง โด มี โซล ลา โดยครูเป่า เรคคอร์ดเตอร์ แล้วให้นักเรียนออกเสียงตาม
3. ร้องเพลงโดยเปล่งเสียงชื่อตัวโน้ตแทนเนื้อร้อง
4. ฝึกไล่เสียง โด มี โซล ลา โดยเปลี่ยนการตั้งฐานระดับเสียง
5. นักเรียนไล่เสียง โด มี โซล ลา และให้สังเกตสัญญาณมือที่ครูทำประกอบเสียง
6. ครูฝึกแผนภูมิสัญญาณมือประกอบเสียง
7. นักเรียนฝึกทำสัญญาณมือประกอบระดับเสียง พร้อมกับเปล่งเสียง โดยตั้งต้นจาก โด มี โซล ลา แล้วย้อนกลับ ลา โซล มี โด
8. ครูเป่าเรคคอร์ดเตอร์เป็นระดับเสียงต่าง ๆ นักเรียนทำสัญญาณมือประกอบ
9. นักเรียนร่วมกันคิดทำท่าทาง เมื่อเป่าระดับเสียงต่าง ๆ เช่น เมื่อเป่าเสียง โด ให้ก้าวไปข้างหน้าหนึ่งก้าว เป่าเสียง มี ให้ยกขา เสียง โซล ให้ยกแขน เป็นต้น

10. แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ร้องเพลงกล่อมน้อง กลุ่มที่ 2 ร้องเพลง โดยเปล่งเสียงชื่อตัวโน้ตแทนเนื้อร้อง กลุ่มที่ 3 แสดงท่าทางประกอบที่คิดขึ้นมาเอง
11. สรุประดับเสียงของตัวโน้ต สัญลักษณ์ และสัญญาณมือประกอบระดับเสียงตัวโน้ต

อุปกรณ์

1. เครื่องดนตรี กีตาร์ เรคคอร์ดคอร์ด
2. แผนภูมิสัญญาณมือประกอบเสียง

ประเมินผล

1. นักเรียนสามารถไข่มือทำสัญญาณประกอบระดับเสียงตัวโน้ต โค มี โคล ลา ตามแบบที่กำหนดให้ได้
 2. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวประกอบเสียงตัวโน้ต ได้ตามท่าทางที่กำหนดให้ได้ และตามท่าทางที่นักเรียนคิดขึ้นมาเอง
-

แผนการสอนที่ 2 เรื่อง อักษรตัวโน้ตสากล

ความคิดรวบยอด ตัวโน้ตสากลแต่ละชนิด มีอัตราจังหวะไม่เท่ากัน

- จุดประสงค์
1. รู้จักลักษณะจังหวะ นำสิ่งแวคล้อมมาประกอบจังหวะได้
 2. เคลื่อนไหวไต่กับจังหวะเร็ว และ จังหวะช้า
 3. ค้างคั่นและหยุดไต่ตามจังหวะที่กำหนดให้อย่างฉับพลัน
 4. บังคับร่างกายให้เพิ่มและลดจังหวะไต่ตามที่กำหนดให้
 5. รู้จักชื่อสมมติของอัตราจังหวะ ๒, ๓
 6. เคลื่อนไหวในอัตราจังหวะ ๒ และ ๓ ไต่

คุณสมบัติที่ต้องการ เน้น - มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 - มีความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ
 - รู้จักชื่นชมและแสดงออกทางศิลปการดนตรี

- เนื้อหา
1. สิ่งแวคล้อมมีอัตราจังหวะการเคลื่อนไหวไม่เหมือนกัน
 2. ความหมายของคำว่า เร็ว เร็วกว่า ช้า ช้ามาก ฯลฯ
 3. การบังคับประสาทกล้ามเนื้อให้ ช้า หยุด เพิ่ม ลด
 4. ชื่ออัตราจังหวะ ๒, ๓
 5. การแสดงจังหวะ ๒, ๓ ด้วยวิธีต่าง ๆ

แผนการสอนที่ 2/1 เรื่อง จังหวะของสิ่งแวคล้อมรอบ ๆ ตัว

เวลา 2 คาบ

ความคิดรวบยอด สิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา มีอัตราจังหวะการเคลื่อนไหวที่แตกต่างกัน

- จุดประสงค์
1. รู้จักลักษณะของจังหวะ นำสิ่งแวคล้อมมาเปรียบเทียบจังหวะได้
 2. เคลื่อนไหวเป็นจังหวะตามการเคลื่อนไหวของสิ่งแวคล้อมรอบ ๆ ตัวได้
 3. เปรียบเทียบความแตกต่างของจังหวะ ช้า เร็ว ไต่

- คุณสมบัติที่ต้องการเน้น - มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 - มีความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ
 - รู้จักชื่นชมและแสดงออกทางศิลปการดนตรี

- เนื้อหา
1. สิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อการเคลื่อนไหวไม่เหมือนกัน เช่น สิ่งที่มีชีวิตบางประเภทเคลื่อนไหวได้เร็ว เช่น กระจ่างวิ่ง ม้าวิ่ง เป็นต้น หรือบางประเภทก็เคลื่อนไหวช้า เช่น เต่า ไส้เดือน สิ่งที่ไม่มีชีวิตก็เช่นเดียวกัน มีบางชนิดที่เคลื่อนไหวได้เร็ว บางชนิดช้า การเคลื่อนของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเราเมื่อมีการเคลื่อนไหวที่คงที่หรือเคลื่อนไหวในอัตราสม่ำเสมอ ก็จะเกิดเป็นจังหวะขึ้นมา เช่น จังหวะของม้าวิ่ง จังหวะรถไฟ เป็นต้น
 2. ความแตกต่างของจังหวะ ช้า เร็ว เช่น จังหวะของกระจ่างวิ่งโคก กับจังหวะของเต่าคลาน เป็นต้น

- กิจกรรม
1. ครูขออาสาสมัครนักเรียนประมาณ 3 คน ให้แสดงท่าทางการเคลื่อนไหวของสิ่งต่าง ๆ เช่น รถยนต์ ม้าวิ่ง ไส้เดือน เต่า ให้นักเรียนที่เหลือในห้องทายว่าเป็นการเคลื่อนไหวของอะไร
 2. ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ เคลื่อนไหวเลียนแบบสัตว์ที่เคลื่อนไหวช้า นักเรียนจะเลือกเป็นสัตว์อะไรก็ได้ที่นักเรียนชอบ
 3. ใช้กิจกรรมเดียวกับข้อ 2 แต่เปลี่ยนประเภทของสัตว์ให้เป็นสัตว์ประเภทที่เคลื่อนไหวเร็ว
 4. แบ่งนักเรียนออกเป็นสองกลุ่ม ให้กลุ่มช่วยกันเลือกว่าจะสมมติเป็นอะไร ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นสัตว์ก็ได้ แต่ของให้กลุ่มหนึ่งมีการเคลื่อนไหวที่ช้า อีกกลุ่มหนึ่งมีการเคลื่อนไหวที่เร็ว
 5. เปลี่ยนการเคลื่อนไหวให้มีความแตกต่างกันมาก ๆ เช่น กระจ่างวิ่งคลาน และการเคลื่อนไหวที่มีอัตราใกล้เคียงกัน เช่น คลานกับเลื้อยช้า ๆ ทั้งนี้ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าวให้นักเรียนสังเกต และเปรียบเทียบความแตกต่างไปด้วย
 6. ครูที่กลอง ฉิ่ง หรือกรับ ในจังหวะ ปานกลาง ช้า เร็ว นักเรียนคมือตามแล้วให้นักเรียน 3 คน สมมติเป็นนักดนตรีออกมาเล่นเครื่องดนตรีทั้งสามชิ้นให้นักเรียนที่เหลือคมือตามนักดนตรีทั้ง 4 คนนั้น

7. เปรียบเทียบอัตราจังหวะซึ่งแตกต่างกันของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว
8. อภิปรายถึงลักษณะของจังหวะ
9. แบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกให้ทบมือในจังหวะเร็ว อีกกลุ่มหนึ่งทบมือในจังหวะช้า พร้อมกันทั้งสองกลุ่ม
10. สรุปถึงความแตกต่างของอัตราจังหวะของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว

อุปกรณ์ 1. เครื่องดนตรี กลอง ฉิ่ง กรับ

- ประเมินผล
1. นักเรียนสามารถบอกลักษณะของจังหวะและเปรียบเทียบลักษณะของจังหวะกับการเคลื่อนไหวของสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัวได้
 2. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวตามการเคลื่อนไหวของสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวได้
 3. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหว ทบมือตามจังหวะช้าเร็วได้และสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างของจังหวะช้าเร็วได้

แผนการสอนที่ 2/2 เรื่อง จังหวะช้า จังหวะเร็ว และการเคลื่อนไหวประกอบจังหวะ เวลา 2 คาบ

ความคิดรวบยอด การเคลื่อนไหวของสิ่งต่าง ๆ มีอัตราจังหวะแตกต่างกัน

- จุดประสงค์
1. เปรียบเทียบและให้ความหมายของคำว่า เร็ว-เร็วกว่า ช้า-ช้ามาก ฯลฯ ได้
 2. เคลื่อนไหวได้กับจังหวะเร็วและจังหวะช้า
 3. ตั้งต้นและหยุดได้ตามจังหวะที่กำหนดให้อย่างฉับพลัน

คุณสมบัติที่ต้องการเน้น

- มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- มีความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ
- รู้จักแสดงออกและชื่นชมในศิลปการดนตรี

- เนื้อหา
1. ความหมายของคำว่าเร็ว เร็วกว่า เมื่อมีการเปรียบเทียบจังหวะ หรือการเปรียบเทียบจังหวะใด ช้า จังหวะใด เร็ว จังหวะใดช้ามากที่สุด
 2. การเคลื่อนไหวประกอบจังหวะ ช้า เร็ว

3. การเคลื่อนไหวตามจังหวะที่กำหนดไว้

กิจกรรม

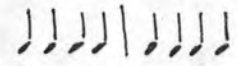
1. สนทนาถึงความแตกต่างของการเคลื่อนไหวของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา
2. ครูทีกลอง ฉิ่ง กรับ ในจังหวะที่แตกต่างกัน เช่น ช้า ช้ามาก เร็ว เร็วมาก นักเรียนภาวนาตามจังหวะต่าง ๆ ที่ครูตี
3. นักเรียนเปรียบเทียบอัตราจังหวะช้าปานกลาง ช้า ช้ามาก โดยครูทีกลองเป็นจังหวะดังกล่าว ให้นักเรียนเปรียบเทียบจังหวะที่ครูตี และให้บอกว่่าจังหวะใดช้ากว่า จังหวะใดช้าที่สุด
4. นักเรียนเปรียบเทียบอัตราจังหวะเร็วโดยใช้กิจกรรมเดียวกันกับกิจกรรมข้อ 3
5. นักเรียนเคลื่อนไหวตามจังหวะช้าเร็วสลับกันตามเสียงกลองที่ครูตี
6. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม แต่ละกลุ่มรวมปรึกษาช่วยกันคิดหาทางประกอบจังหวะ กลองที่ครูตี โดยมีข้อตกลงว่านักเรียนกลุ่มที่สามารถเริ่มต้นที่ตีที่กลองหยุด จะเป็นกลุ่มที่ชนะ
7. ครูทีกลองจังหวะ เข้ม นักเรียนเคลื่อนไหว แสดงท่าทางประกอบได้อย่างอิสระ
8. อภิปรายถึงจังหวะเข้ม ว่า เป็นจังหวะที่นิยมเล่นกันที่ไหน ในงานอะไร และการแสดงท่าทางประกอบจังหวะนี้ส่วนมากที่นักเรียน เคยเห็นเป็นอย่างไร
9. สรุปถึงลักษณะของจังหวะ

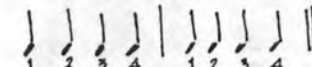
อุปกรณ์

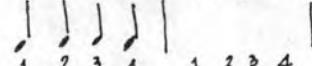
1. เครื่องดนตรี กลอง ฉิ่ง กรับ

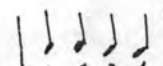
ประเมินผล

1. นักเรียนสามารถเปรียบเทียบและให้ความหมายของคำว่า เร็ว เร็วกว่า ช้า ช้ามาก ได้ โดยการเคลื่อนไหวประกอบ หรือบอกลักษณะจังหวะที่ครูตีว่าเป็นลักษณะจังหวะใด
 2. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวได้กับจังหวะช้า และจังหวะเร็ว
 3. นักเรียนสามารถตั้งต้นและหยุดได้ ตามจังหวะที่กำหนดให้อย่างฉับพลัน ทั้งในการเคลื่อนไหว และการทบจังหวะ
-

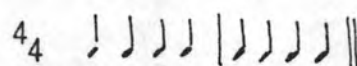
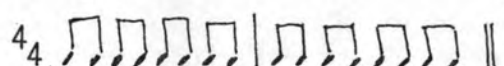
5. นักเรียนทนมือทามรูปแบบจังหวะ 4/4 จนชำนาญทั้งการเริ่มต้นและหยุด และขณะที่ทนมือให้นับจังหวะ 1 2 3 4 ไคควัย นอกจากนับแล้ว ในบางครั้งให้ออกเสียง คา คา คา คา
6. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทนมือทาม รูปแบบจังหวะ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 4/4

กลุ่มที่ 2 4/4

กลุ่มที่ 3 4/4

 ให้นักเรียนฝึกหัด และให้ทนมือทีละกลุ่ม แล้วให้ทนมือพร้อมกัน โดยแต่ละกลุ่มทางทนมือทามรูปแบบจังหวะของกลุ่มตน ในขณะที่ทนมือให้นับจังหวะ 1 2 3 4 ไปควัย
7. ครูตีกลองจังหวะ นักเรียนทนมือทาม พร้อมกับออกเสียง คา เท
8. ครูตีกลองสลับกันระหว่างจังหวะ คา กับ คา เท นักเรียนสังเกตความแตกต่าง แล้วให้นักเรียนหัดเขียนโน้ตตัวเซบิจ
9. แบ่งนักเรียนเป็นสองกลุ่ม กลุ่มหนึ่งทนมือจังหวะ คา คา อีกกลุ่มหนึ่งทนมือจังหวะ คา เท คา เท
10. เปรียบเทียบอัตราตัวโน้ตระหว่างตัวโน้ต กับ โดยครูเขียนโน้ต บนกระดาน 1 2 หรือ 3 ตัว นักเรียนออกมาเขียนโน้ต ให้มีค่าเท่ากับโน้ต ที่ครูเขียน
11. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ทนมือทาม รูปแบบจังหวะ ดังนี้

4/4 4/4

 โดยให้ทนมือทีละกลุ่ม แล้วจึงเปลี่ยนทนมือรูปแบบจังหวะ และสุดท้ายให้ทั้งสองกลุ่มทนมือพร้อมกัน
12. สรุพอัตราจังหวะ ,

อุปกรณ์

1. เครื่องดนตรี กลอง ฉิ่ง กรับ
2. รูปแบบจังหวะ

- ประเมินผล
1. นักเรียนสามารถบอกได้ว่าชื่อสมมติของอัคราจังหวะ ๒, ๓ เป็นอย่างไร และสามารถแปลงเสียงชื่อสมมติของอัคราจังหวะ ๒, ๓ ได้ในขณะที่ทนมมือ
 2. นักเรียนสามารถเปรียบเทียบค่าอัคราจังหวะและบอกความแตกต่างของตัวโน้ต ๒ กับ ๓ ได้
 3. นักเรียนสามารถทำจังหวะด้วยการทนมมือตามอัคราตัวโน้ต ๒ และ ๓ ได้

แผนการสอนที่ 2/4 เรื่อง การเคลื่อนไหวประกอบอัคราจังหวะ ๒, ๓ เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด โน้ตสากลแต่ละชนิดมีอัคราจังหวะไม่เท่ากัน

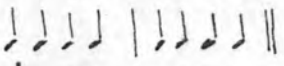
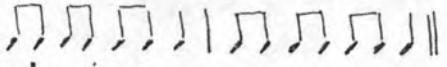
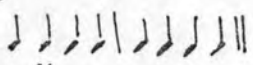
- จุดประสงค์
1. ทำจังหวะตามอัคราตัวโน้ต ๒ และ ๓ ได้
 2. เคลื่อนไหวตามจังหวะอัคราตัวโน้ต ๒ และ ๓ ได้
 3. ทนมมือตามรูปแบบจังหวะ 4₄ ที่มีตัวโน้ต ๒ และ ๓ ได้

คุณสมบัติที่พึงการเน้น

- มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- มีความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ
- รู้จักชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะการดนตรี

- เนื้อหา
1. อัคราจังหวะ ๒ ๓
 2. การเคลื่อนไหวประกอบอัคราจังหวะ ๒ ๓
 3. รูปแบบจังหวะ 4₄ คือ รูปแบบจังหวะ ที่โน้ตหนึ่งห้องจะมีอัคราจังหวะ เท่ากับโน้ตตัวค่า 4 ตัว

- กิจกรรม
1. นักเรียนทนมมือตามรูปแบบจังหวะ
 $4_4 \text{ } \underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}} \mid \underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}} \parallel$ และ $4_4 \text{ } \underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}} \mid \underline{\underline{\underline{\underline{\quad}}}} \parallel$
 แล้วแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม ทนมมือตามรูปแบบจังหวะทั้ง 2 แบบพร้อมกัน โดยในขณะที่ทนมือนั้นนับจังหวะไปด้วย เช่น 1 2 3 4 หรือ 1 และ 2 และ 3 และ 4
 2. นักเรียนก้าวเดินตามรูปแบบจังหวะที่ทนมือในข้อ 1

3. ครูตีกรุปแบบจังหวะ 4_4 นักเรียนฝึกและ
ทนมมือพร้อมกัน
4. แบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกทนมมือตามรูปแบบจังหวะในข้อ 3 อีก
กลุ่มหนึ่งทนมมือตามรูปแบบจังหวะ 4_4 ||
5. นักเรียนทั้งสองกลุ่มช่วยกันคิดและแสดงท่าทางประกอบจังหวะตามที่ทนมมือในข้อ 4
6. นักเรียนทนมมือตามรูปแบบจังหวะ 4_4 ||
พร้อมกันออกเสียงไปค่าย พร้อม ๆ กันว่า 1 และ 2 และ 3 และ 4 หรือ
คา เต คา เต คา เต คา
7. แบ่งนักเรียนออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มแรกทนมมือตามรูปแบบจังหวะ
ในข้อ 6 อีกกลุ่มหนึ่งทนมมือตามรูปแบบจังหวะ 4_4 ||
แล้วสลับกัน พร้อมทั้งให้นักเรียนสังเกตจังหวะที่เกิดขึ้น
8. แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มคิดท่าทางประกอบจังหวะในข้อ 7 แล้ว
จัดการประกวดท่าทาง โดยในขณะที่ กลุ่มหนึ่งแสดงท่าทางที่เหลืออีกสองกลุ่ม
เป็นผู้ทนมจังหวะ และเล่นเครื่องดนตรีประกอบ
9. สรุปลักษณะของอัตราจังหวะ 4_4 และนักเรียนหัดเขียนรูปแบบจังหวะ

อุปกรณ์

1. เครื่องดนตรี กลอง ฉิ่ง กรับ
2. รูปแบบจังหวะ

ประเมินผล

1. นักเรียนสามารถทำจังหวะตามอัตราตัวโน้ต \downarrow และ \uparrow ได้ โดยการ
ทนมมือและการเคลื่อนไหววโยะส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกาย
2. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวตามอัตราจังหวะตัวโน้ต \downarrow และ \uparrow
3. นักเรียนสามารถทนมมือตามรูปแบบจังหวะ 4_4 ที่มีตัวโน้ต \downarrow และ \uparrow ได้

แผนการสอนที่ 3 เรื่องทักษะการฟังและการร้องเพลงในจังหวะ 4/4

ความคิดรวบยอด การยืมจังหวะให้มั่นคงเป็นทักษะที่สำคัญ เป้าให้ดีขึ้นใ้ทุกคนและช่วยฝึกทักษะทางดนตรี และนาฏศิลป์ให้แม่นยำขึ้น

จุดประสงค์

1. สามารถสังเกตเสียงเน้นหรือจังหวะเน้นได้
2. ใช้อวัยวะร่างกายส่วนต่าง ๆ ที่เคลื่อนไหวไ้ทั้งที่มีเสียงและไม่มีเสียงประกอบจังหวะ 4/4 ได้อย่างมั่นคง
3. รู้จักสัญลักษณ์ ของจังหวะ 4/4
4. สามารถสังเกตและทำจังหวะหยุดได้
5. ร้องเพลงประกอบและทำจังหวะ 4/4 ประกอบด้วยวิธีต่าง ๆ ได้อย่างมั่นคง

คุณสมบัติที่ต้องการ เน้น

- ความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ
- รู้จักชื่นชมและแสดงออกทางศิลปการดนตรี

เนื้อหา

1. ลักษณะจังหวะเน้น
2. ลักษณะจังหวะหยุด
3. การทำจังหวะประกอบจังหวะ 4/4 ด้วยวิธีต่าง ๆ

แผนการสอนที่ 3/1 เรื่อง สัญลักษณ์ ของจังหวะ 4/4 และจังหวะเน้น เวลา 2 คาบ

ความคิดรวบยอด การปฏิบัติตามสัญลักษณ์ที่มีในโน้ตสากลอย่างถูกต้อง ทำให้สามารถฝึกทักษะทางดนตรีให้ดีขึ้นได้

จุดประสงค์

1. รู้จัก สัญลักษณ์ ของจังหวะ 4/4
2. สามารถสังเกตเสียง เน้นหรือจังหวะเน้นได้
3. ใช้วัยะของร่างกายส่วนต่าง ๆ ที่เคลื่อนไหวได้ทั้งที่มีเสียงและที่ไม่มีเสียง ประกอบจังหวะ 4/4 ได้อย่างมั่นคง

คุณสมบัติที่ต้องการ เน้น

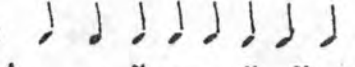

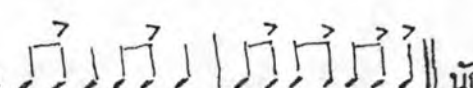
- ความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ
- รู้จักชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะการดนตรี

เนื้อหา

1. ความหมายของเครื่องหมายกำหนดจังหวะ 4/4 คือตัวเลข 4 สองตัวซ้อนกัน เลข 4 ข้างล่างหมายถึงโน้ตตัวค่า ซึ่งเรียกว่า ควอเตอร์โน้ต (Quarter note) ตัวเลข ข้างบนหมายถึงจำนวนตัวโน้ตในหนึ่งห้องเพลง เพราะฉะนั้น จังหวะ 4/4 จึงหมายความว่าใน หนึ่งห้องเพลงจะต้องมีอัตราจังหวะเท่ากับโน้ตตัวค่า อยู่ 4 ตัว โดยการนับโน้ตตัวค่าเป็นเกณฑ์ 1 จังหวะ
2. ลักษณะจังหวะเน้น > หมายความว่าถึง หากมีเครื่องหมายดังกล่าวอยู่ที่โน้ตตัวใด ผู้เล่นจะต้องเล่นโดยเน้นเสียงโน้ตตัวนั้น

กิจกรรม

1. ครูก็กลองตามรูปแบบจังหวะ 4/4 ♩ ♩ ♩ ♩ | ♩ ♩ ♩ ♩ || แล้วให้นักเรียน ทบมือตาม
2. ครูก็รูปแบบจังหวะตามข้อ 1 บนกระดาน ให้นักเรียนสังเกตจังหวะ 4/4 แล้ว จึงก็รูปแบบจังหวะ 4/4 ♩ ♩ ♩ ♩ | ♩ ♩ ♩ ♩ || ร่วมกันอภิปรายถึงลักษณะ ของจังหวะ 4/4
3. นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของจังหวะ 4/4 และหัดเขียนรูปแบบจังหวะ 4/4
4. ครูก็กลองจังหวะ ♩ ให้มีเสียงเน้นสลับประปรายให้นักเรียนสังเกต เช่น ♩ ♩ ♩ ♩ หรือ ♩ ♩ ♩ ♩ หรือ ♩ ♩ ♩ ♩

5. ครูฝึกทิวโนทที่ตีในข้อ 4 ให้นักเรียนมาทำเครื่องหมายอะไรก็ได้บนทิวโนทที่ครูเน้นเสียง
6. ครูให้นักเรียนรู้จักและหัดเขียนเครื่องหมายเน้นเสียง > (accent)
7. ครูฝึกโนทตัวค่าเรียงกันบนกระดาน แล้วครูฝึกกลองเน้นเสียงที่โนทบางตัวให้นักเรียนช่วยกันใส่เครื่องหมายเน้นเสียงให้ถูกต้องแล้วทนมือตามทิวโนทดังกล่าว
8. ครูให้รูปแบบจังหวะ 4_4 นักเรียนทนมือพร้อมทั้งนับจังหวะไปด้วย
9. ครูใส่เครื่องหมาย 4_4 นักเรียนทนมือ
10. ให้นักเรียนออกเสียงเป็นจังหวะตามรูปแบบจังหวะในข้อ 9 โนทตัวใดที่มีเครื่องหมายให้เน้นเสียงให้ออกเสียง เห่ง คำใดไม่มีเครื่องหมายให้ออกเสียง ปะ
11. นักเรียนเคลื่อนไหวประกอบจังหวะพร้อมกับออกเสียงไปด้วย

อุปกรณ์

1. เครื่องดนตรี กลอง ฉิ่ง กรับ
2. รูปแบบจังหวะ

ประเมินผล

1. นักเรียนรู้จักจังหวะและสามารถเขียนรูปแบบจังหวะ 4_4 ได้
2. นักเรียนสามารถสังเกตได้ว่า เสียงใดเป็นเสียงเน้นและสามารถหาเสียงเน้นได้ พร้อมทั้งสามารถทำจังหวะเน้นโดยการทนมือได้
3. นักเรียนสามารถเคลื่อนไหวอวัยวะของร่างกายส่วนต่าง ๆ ทั้งที่มีเสียง เช่น คีตนิ้ว เปลี่ยนเสียง หรือไม่มีเสียง เช่น โคลงศรีษะ ยกไหล่ ประกอบจังหวะ ได้อย่างถูกต้องและมั่นคง

แผนการสอนที่ 3/2 เรื่อง การร้องเพลงประกอบและทำจังหวะ 4/4

เวลา 2 คาบ

ความคิดรวบยอด การปฏิบัติตามสัญลักษณ์ ที่มีโน้ตสากลอย่างถูกต้องทำให้สามารถฝึกทักษะทางดนตรีให้ดีขึ้นได้

จุดประสงค์

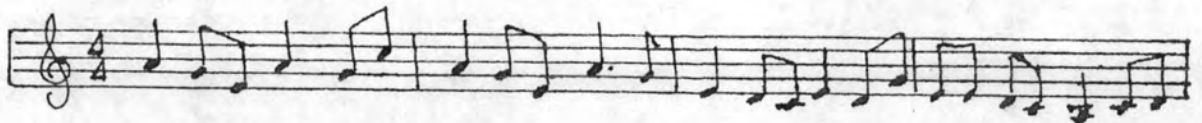
1. ร้องเพลงประกอบและทำจังหวะ 4/4 ประกอบด้วยวิธีต่าง ๆ ใค้อย่างมั่นคง
2. ใช้อวัยวะร่างกายส่วนต่าง ๆ ที่เคลื่อนไหวได้ ทั้งที่มีเสียงและไม่มีเสียงประกอบจังหวะ 4/4 ใค้อย่างมั่นคง

คุณสมบัติที่ของการเน้น

- ความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ
- รู้จักชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะการดนตรี

เนื้อหา

1. เพลง เทยลาจร

ลาไปก่อนเค้อ ขอให้ เธอ จงสู้ ชี ขอ เธอ จงโชคดี ไ้อ้ มั่นนี้ขอยขอลาก่อนแล้วสิ

ย้อน กลับคืน มา ไ้อ้ ละ หนา ขอย ขอ ลา จร

2. การทำจังหวะ 4/4 ประกอบเพลง
3. การเคลื่อนไหวประกอบจังหวะ 4/4

กิจกรรม

1. ครูร้องเพลง เทยลาจระ ให้นักเรียนฟัง 1 เทยว โดยใช้เครื่องดนตรี กีตาร์ ประกอบ
2. นักเรียนอ่านเนื้อเพลงจากแผนภูมิ 1 เทยว
3. นักเรียนร้องตามครู 1 เทยว แล้วจึงร้องพร้อมกัน
4. สันทนาถึงเนื้อร้องของเพลง
5. แบ่งนักเรียนเป็นสองกลุ่ม กลุ่มหนึ่งร้องเพลง อีกกลุ่มหนึ่ง ทำจังหวะประกอบ
6. อภิปรายถึงจังหวะ 4_4 ในเพลง แล้วร้องเพลงโดยทนมมือในจังหวะ \downarrow (ตา)
7. แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 3 กลุ่มให้คิดทำทางประกอบเพลงแทนการทนมมือ แทำทางที่คิดให้คงจังหวะในอัตราจังหวะ \downarrow อาจจะเป็นการคิดนิ้ว กระเทียบเท้า ชยัมข้อศอก กระโศก วิ่งหรือเดิน
8. จัดให้มีการแสดงประกวดกันทีละกลุ่ม แล้วจึงแสดงพร้อมกัน
9. สรุปลักษณะจังหวะ 4_4

อุปกรณ์

1. เครื่องดนตรี กีตาร์ กลอง ฉิ่ง กรับ
2. แผนภูมิเพลง

ประเมินผล

1. นักเรียนสามารถทำจังหวะ ขณะร้องเพลงได้อย่างมั่นคง ไม่ว่าจะใช้การทนมมือหรือการนับ 1 2 3 4 ไปในทุกห้องของเพลง
2. นักเรียนสามารถใช้วัยะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เคลื่อนไหวประกอบจังหวะได้อย่างมั่นคง ไม่ว่าจะเป็นการ ก้าวเดิน หรือแสดงท่าทางอย่างไร

แผนการสอนที่ 3/3 เรื่อง ลักษณะจังหวะหยุด

เวลา 2 คาบ

ความคิดรวบยอด การยักจังหวะให้มั่นคงเป็นทักษะที่สำคัญฝึกให้ดีขึ้นได้ทุกคน และช่วยฝึกทักษะทางดนตรี และนาฏศิลป์ให้แม่นยำขึ้น

จุดประสงค์

1. สามารถสังเกตและทำจังหวะหยุดได้
2. ใช้อวัยวะร่างกายส่วนต่างประกอบจังหวะ 4_4 ใค้อย่างมั่นคง

คุณสมบัติที่ต้องการเน้น

- ความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ
- รู้จักชื่นชมและแสดงออกทางศิลปการดนตรี

เนื้อหา

1. จังหวะหยุด มีลักษณะดังนี้ ♩ ในโน้ตดนตรีใดเมื่อเห็นเครื่องหมายดังกล่าวนี้ให้หยุดเล่น มีค่าอัตราจังหวะเท่ากับโน้ตตัวค่า 1 ตัว $\text{♩} = \text{♩}$
2. รูปแบบจังหวะ 4_4 $\text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} | \text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} ||$

กิจกรรม

1. ครูทึกรูปแบบจังหวะ 4_4 $\text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} | \text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} ||$ ให้นักเรียนตบมือหรือเคาะจังหวะควยเครื่องดนตรี เช่น กลอง กรับ ฉิ่ง พร้อมกับนับจังหวะ 1 2 3 4 ในทุกห้อง
2. กำหนดให้นักเรียนไม่ตบมือหรือหยุดตบมือในจังหวะใดจังหวะหนึ่ง เช่น ไม่ต้องตบมือในจังหวะที่ 3 เป็นต้น
3. ครูเขียนรูปแบบจังหวะในข้อ 1 ลงบนกระดาน แล้วลบโน้ตตัวที่ 3 ออก ให้นักเรียนลองเสนอเครื่องหมายที่จะบอกให้ทราบว่าไม่ต้องตบจังหวะที่ 3
4. แนะนำให้นักเรียนรู้จักจังหวะหยุด และ สัญลักษณ์ $\text{♩} = \text{♩}$ นักเรียนหัดเขียนจังหวะหยุด
5. อภิปรายถึงความหมายและการปฏิบัติเมื่อมีจังหวะหยุด

6. นักเรียนทบมือและเคลื่อนไหวตามรูปแบบจังหวะ

4_4 ♩ ♩ ♩ ♩ | ♩ ♩ ♩ ♩ || 4_4 ♩ ♩ ♩ ♩ | ♩ ♩ ♩ ♩ ||

4_4 ♩ ♩ ♩ ♩ | ♩ ♩ ♩ ♩ ||

7. นักเรียนลองเขียนรูปแบบจังหวะของนักเรียนเอง ครูคัดเลือกให้นักเรียนทั้งห้องทบมือและเคลื่อนไหวตามรูปแบบจังหวะที่นักเรียนเขียนขึ้น

8. สรุปลงเพลงจังหวะ 4_4 จังหวะเน้นเสียง จังหวะหยุด

9. ร่วมกันร้องเพลง เทยลาจร

อุปกรณ์

1. เครื่องดนตรี กลอง ฉิ่ง กรับ กีตาร์

2. รูปแบบขยจังหวะ

ประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหยุดได้ เมื่อมีเครื่องหมายจังหวะหยุด ไม่ว่าจะเป็นการทบมือหรือการเคลื่อนไหว

2. นักเรียนสามารถใช้วัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เคลื่อนไหวประกอบจังหวะได้อย่างมั่นคง

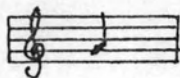
แบบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โน้ตสากลเบื้องต้น

ชุดที่ 1

ตอนที่ 1 คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X ทับอักษรหน้าข้อความคำตอบที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้องที่สุด เพียงข้อเดียว

ตัวอย่าง โน้ต เราเรียกชื่อว่า

- ก. ท้วดำ
- ข. ท้วขาว
- ค. ท้วกลม
- ง. ท้วเขม้จ

1. ท้วโน้ตที่กำหนดให้คือโน้ตระดับเสียง

- ก. โค
- ข. มี
- ค. โซล
- ง. ลา

2. ระดับเสียงท้วโน้ต โค มี โซล ลา ระดับเสียงที่สูงที่สุด คือ ระดับเสียง

- ก. โค
- ข. มี
- ค. โซล
- ง. ลา

3. สัญญาณมือที่แสดง หมายถึงระดับเสียง

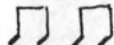
- ก. โค
- ข. มี
- ค. โซล
- ง. ลา

4. สิ่งที่มีจังหวะการเคลื่อนไหวเร็วที่สุด คือ

- ก. ควาย
- ข. จักรยาน
- ค. เค้า
- ง. รถยนต์

5. ท้วโน้ต มีค่าตรงกับ

- ก.
- ข.
- ค.
- ง.

6. ทิวโน้ต มีค่าตรงกับข้อ

ก.

ข.

ค.

ง.

7. ใน 1 ห้องของจังหวะ 4_4 มีโน้ต อยู่

ก. 2 ทิว

ข. 4 ทิว

ค. 6 ทิว

ง. 8 ทิว

8. เครื่องหมาย คือเครื่องหมายให้

ก. ทนมือ

ข. หยุด

ค. เน้นเสียง

ง. เลิกเล่น

9. เครื่องหมาย คือเครื่องหมายให้

ก. ผีปาก

ข. หยุด

ค. เน้นเสียง

ง. กระเทียมเท้า

10. ในเพลงจังหวะ 4_4 1 ห้อง จะมีจังหวะอยู่

ก. 3 จังหวะ

ข. 4 จังหวะ

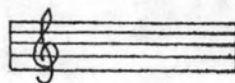
ค. 5 จังหวะ

ง. 6 จังหวะ

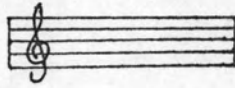
ตอนที่ 2 คำสั่ง ให้นักเรียนเติมคำ ข้อความ หรือเขียนสัญลักษณ์ ลงในช่องที่เว้นไว้ให้
ถูกต้อง

ตัวอย่าง โน้ต เราเรียกชื่อว่า ทิวค่า

1. เขียนโน้ตระคัมเสียง "ลา" ในบรรทัด 5 เส้น

2. เขียนโน้ตระดับเสียง "มี" ในบรรทัด 5 เส้น

3.

สัญญาณมือนี้หมายถึงระดับเสียงตัวโน้ต _____

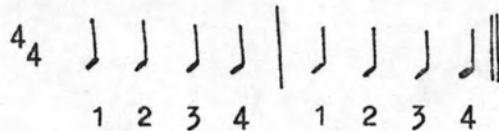
4. เขียนคำจังหวะ ♪ ให้มีค่าเท่ากับตัว ♪♪

♪♪ = _____

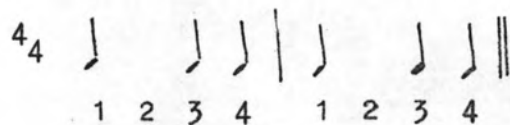
5. ถ้านักเรียนเปล่งเสียงจังหวะ คา คา คา คา
นักเรียนจะเขียนแทนด้วยโน้ตใด ดังนี้ _____

6. ถ้านักเรียนเปล่งเสียงจังหวะ คา เตะ คา เตะ
นักเรียนจะเขียนแทนด้วยตัวโน้ตใด ดังนี้ _____

7. ถ้านักเรียนต้องการจะเน้นเสียงในจังหวะที่ 1
นักเรียนจะเขียนเครื่องหมายเน้นใด ดังนี้

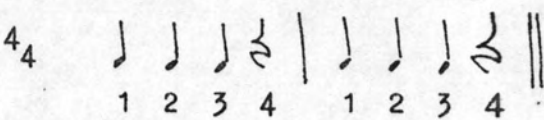

8. ถ้านักเรียนต้องการหยุดในจังหวะที่ 2
นักเรียนจะเขียนเครื่องหมายให้หยุด ใดดังนี้

9. ถ้าไม้คเชียนไว้ ดังนี้ 4_4

นักเรียนจะท่องเน้นเสียงในจังหวะที่ _____

10. ถ้าไม้คเชียนไว้ว่า 4_4

นักเรียนจะท่อง _____ ในจังหวะที่ 4

แบบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โน้ตสากลเบื้องต้น

ชุดที่ 2

ตอนที่ 1 คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✕ ทับอักษรหน้าข้อความ คำตอบที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้องที่สุด เพียงข้อเดียว

ตัวอย่าง โน้ต ๒ เราเรียกชื่อว่า

✕. ทัวคำ	ข. ทัวขาว
ค. ทัวกลม	ง. ทัวเขม้จ

1. ทัวโน้ตที่กำหนดให้คือโน้ตระดับเสียง

ก. ลา	ข. โซล
ค. มี	ง. โท

2. ระดับเสียงทัวโน้ต โท มี โซล ลา ระดับเสียงที่สูงที่สุด คือ ระดับเสียง

ก. โท	ข. มี
ค. โซล	ง. ลา

3. สัญญาณมือที่แสดง หมายถึงระดับเสียง

ก. โซล	ข. ลา
ค. มี	ง. โท

4. สิ่งที่มีจังหวะการเคลื่อนไหว เร็วที่สุด คือ

ก. วัว	ข. รดยนต์
ค. รดสามล้อ	ง. กิ่งก้อ

5. ทัวโน้ต ๒ มีค่าตรงกับ ข้อ

ก.	ข.
ค.	ง.

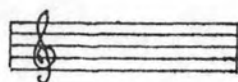
6. ทัวโน้ต $\square\square\square\square$ มีค่าตรงกับข้อ
 ก. $\square\square\square\square$ ข. $\square\square\square\square$
 ค. $\square\square\square$ ง. $\square\square$
7. ใน 1 ห้อง ของจังหวะ 4_4 มีโน้ตตัวค่า (\square) อยู่
 ก. 8 ตัว ข. 6 ตัว
 ค. 4 ตัว ง. 2 ตัว
8. เมื่อนักเรียนเห็นเครื่องหมาย \sphericalangle แสดงว่านักเรียนต้อง
 ก. ทนมือ ข. หยุด
 ค. เน้นเสียง ง. เลิกเล่น
9. เมื่อนักเรียนเห็นเครื่องหมาย $>$ แสดงว่านักเรียนต้อง
 ก. นวดปาก ข. หยุด
 ค. เน้นเสียง ง. กระพริบเท้า
10. ใน 1 ห้องของเพลงจังหวะ 4_4 จะมีจังหวะอยู่
 ก. 3 จังหวะ ข. 4 จังหวะ
 ค. 5 จังหวะ ง. 6 จังหวะ

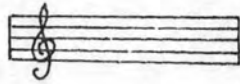
ตอนที่ 2 คำสั่ง ให้นักเรียนเติมคำ ข้อความ หรือเขียนสัญลักษณ์ ลงในช่องที่เว้นไว้ให้
 ถูกต้อง

ตัวอย่าง โน้ต \square เราเรียกชื่อว่า ตัวค่า

1. เขียนโน้ตระคัมเสียง "มี" ในบรรทัด 5 เส้น

2. เขียนโน้ตระดับเสียง "ลา" ในบรรทัด 5 เส้น

3. สัญลักษณ์นี้หมายถึงระดับเสียงตัวโน้ต _____

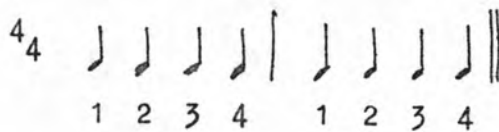
4. เขียนตัวโน้ต ♩ ให้มีค่าเท่ากับตัวโน้ต ♩ ♩ ♩ ♩

♩ ♩ ♩ ♩ = _____

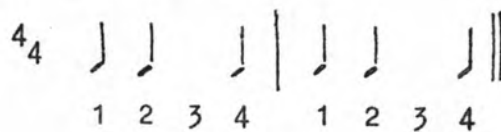
5. ถ้านักเรียนเปล่งเสียงจังหวะ คา เท คา เท
นักเรียนจะเขียนแทนด้วยตัวโน้ตได้ ดังนี้ _____

6. ถ้านักเรียนเปล่งเสียงจังหวะ คา คา คา คา
นักเรียนจะเขียนแทนด้วยโน้ตได้ ดังนี้ _____

7. ถ้านักเรียนต้องการจะเน้นเสียงในจังหวะที่ 2
นักเรียนจะเขียนเครื่องหมายเน้นได้ ดังนี้

8. ถ้านักเรียนต้องการหยุดในจังหวะที่ 3
นักเรียนจะเขียนเครื่องหมายให้หยุดได้ ดังนี้

9. ถ้าโน้ตเขียนไว้ดังนี้

4_4
1 2 3 4 1 2 3 4

นักเรียนจะท่วงเน้นเสียงในจังหวะที่ _____

10. ถ้ามีโน้ตเขียนไว้ ดังนี้

4_4
1 2 3 4 1 2 3 4

นักเรียนจะท่วง _____ ในจังหวะที่ 2

แบบส้ง เกตพฤติกรรมกรเรียนโนศสากล เบื้องต้น

คำชี้แจงในการใช้แบบส้ง เกตพฤติกรรม

พฤติกรรมที่กำหนดให้ในแบบส้ง เกตพฤติกรรมนั้นแยกย่อยออกมาจาก วัตถุประสงค์ของการจัดการ เรียนการสอนในแผนการสอนแต่ละแผน ทั้งนี้ในการ ส้ง เกตพฤติกรรมตามแผนการสอนใดๆ จึงต้องปฏิบัติดังนี้

1. ศึกษาแผนการสอนนั้นๆอย่างละเอียด เพื่อให้ทราบว่า วัตถุประสงค์ของการสอนคืออะไร และในการสอนครั้งนั้นๆพฤติกรรมที่ตองการส้ง เกตคือพฤติกรรมที่ตรงกับพฤติกรรมใดในแบบส้ง เกตพฤติกรรม เช่น ในแผนการสอนย่อยที่ 1/1 เรื่อง สัญลักษณ์โนศสากล มีวัตถุประสงค์ในการสอนคือ ร้องเพลงโคถูกตองทั้งเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ ทั้งนี้พฤติกรรมที่ตองส้ง เกตในการสอนตามแผนการสอนนี้ จากแบบส้ง เกตพฤติกรรม คือ พฤติกรรมการร้องเพลงที่ถูกเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ

2. ศึกษาคู่มือการส้ง เกตพฤติกรรมว่า พฤติกรรมการร้อง เพลงถูกเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ นั้นตองมีพฤติกรรมอย่างไรจึงจะจัดพฤติกรรมนั้นให้อยู่ในระดับต่างๆ

3. แบบส้ง เกตพฤติกรรมจะมีพฤติกรรมรวมที่ตองส้ง เกตในทุกแผนการสอนย่อย คือ พฤติกรรมแสดงออกอย่างมีความสุข เขารวมกิจกรรมกับกลุ่มและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ให้ทำการส้ง เกตในทุกแผนการสอนย่อยของแผนการสอนใหญ่ เช่น จะสอนแผนการสอนที่ 1 ซึ่งแบ่งออกเป็นแผนการสอนย่อย 3 แผน ตองทำการส้ง เกตพฤติกรรมดังกล่าวในทั้ง 3 แผนการสอนย่อย แล้วจึงสรุปเป็นระดับพฤติกรรมเมื่อเสร็จสิ้นการสอนทั้ง 3 แผนการสอนย่อย

4. ศึกษาขั้นตอนการจัดกิจกรรมให้ละเอียด ทั้งนี้เพราะในแผนการสอนแต่ละแผนใดกำหนดรูปแบบในการจัดกิจกรรมเน้นหนัก เรียนทำงานร่วมกัน เป็นกลุ่ม ซึ่งเอื้อต่อการส้ง เกตพฤติกรรม เช่น การร้องเพลง การทำจังหวะเป็นกลุ่ม เป็นต้น

5. ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน บันทึกพฤติกรรมในระดับต่างๆ ให้ตรงกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงของนักเรียน ลงในแบบส้ง เกตพฤติกรรม

คู่มือการสังเกตพฤติกรรม

แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียน โน้ตสากลเบื้องต้น โดยใช้เพลงพื้นบ้านอีสาน แบ่งออกเป็น 3 แบบ คือ

1. แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียน เรื่อง ระดับเสียงโน้ตดนตรี
2. แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียน เรื่อง อักษรตัวโน้ตสากล
3. แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียน เรื่อง การฟัง และร้องเพลงในจังหวะ⁴⁴

ในแบบสังเกตแต่ละแบบจะมีพฤติกรรมที่ครูสังเกตนักเรียน โดยให้ระดับคะแนน ตามพฤติกรรมที่แสดงออก ในแต่ละพฤติกรรมเป็น 4 ระดับ คือ

ระดับคะแนน 3	คะแนน	ถือว่าพฤติกรรมที่แสดงออกดีมาก
ระดับคะแนน 2	คะแนน	ถือว่าพฤติกรรมที่แสดงออกดี
ระดับคะแนน 1	คะแนน	ถือว่าพฤติกรรมที่แสดงออกพอใช้
ระดับคะแนน 0	คะแนน	ถือว่าพฤติกรรมที่แสดงออกต้องได้รับการแก้ไข

ในการตัดสินว่าพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างไรจึงจะถือว่าเป็นพฤติกรรมที่อยู่ในระดับคะแนนเท่าใดนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ไว้ เพื่อเป็นเกณฑ์ในการจัดลำดับคะแนน และ เพื่อให้การสังเกตพฤติกรรมสะดวกและสามารถจัดลำดับคะแนน ได้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

คู่มือการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน เรื่องระคัมเสียงโน้ตดนตรี

1. ร้องเพลง ถูกเนื้อร้อง จังหวะ ทำนอง

ระคัมคะแนน	พฤติกรรม
3	ร้องเพลงได้ถูกจังหวะทำนองเนื้อร้องทุกครั้งร้อง เปลี่ยนเสียง ร้องคังเต็มเสียงได้ยินเสียงชัดเจน มีความมั่นใจในการร้อง
2	ร้องได้ถูกจังหวะ ทำนอง เนื้อร้อง เกือบทุกครั้งร้อง ร้อง เสียงคังเต็มเสียง
1	ร้องได้ถูกจังหวะ ทำนอง เนื้อร้อง เป็นส่วนใหญ่ มีร้องผิดบ้าง แต่ไม่มาก
0	ร้องไม่ถูก จังหวะ ทำนอง เนื้อร้อง

2. ร้องเพลงเปลี่ยนชื่อตัวโน้ตแทนเนื้อร้อง

ระคัมคะแนน	พฤติกรรม
3	ร้องเพลงโดยเปลี่ยนชื่อตัวโน้ต แทนเนื้อร้องได้ถูกจังหวะทำนอง เสียงไม่เพี้ยนทุกครั้งร้อง เปลี่ยนเสียงร้องคังเต็มเสียง ได้ยิน ชัดเจน มีความมั่นใจในการร้อง
2	ร้องได้ถูกจังหวะทำนอง เสียงไม่เพี้ยน เกือบทุกครั้งร้อง เปลี่ยน เสียงร้องคังเต็มเสียง
1	ร้องได้ถูกจังหวะทำนอง เสียงไม่เพี้ยน มีผิดบ้างแต่ไม่มาก
0	ร้องไม่ถูกจังหวะ ทำนอง เสียงเพี้ยน

3. ชับร้อง โค มี โชล ลา

ระคัมคะแนน	พฤติกรรม
3	ร้องโน้ตได้ทั้ง 4 ตัว โดยไม่เพี้ยน แม้ว่าจะร้องโดยไม่มีเครื่อง

- คนตรีช่วย
- 2 ร้องโน้ตได้ทั้ง 4 ตัว โดยไม่เพี้ยน แต่อาจจะต้องใช้เครื่องคนตรีช่วยบ้าง
- 1 ร้องโน้ตได้ไม่ครบ 4 ตัว แต่ต้องไม่น้อยกว่า 3 ตัว
- 0 ร้องโน้ตได้น้อยกว่า 3 ตัว

4. สัญญาณมือประกอบเสียง

ระดับคะแนน	พฤติกรรม
3	ทำสัญญาณมือได้ครบทั้ง 4 ระดับเสียง ไม่ว่าจะตั้งคันทันที่ระดับเสียงใด ทำอย่างมั่นใจ ถูกต้อง คล่องแคล่ว แม่นยำ
2	ทำสัญญาณมือได้ครบทั้ง 4 ระดับเสียง แต่อาจจะต้องตั้งคันทันที่ระดับเสียงใดเสียงหนึ่ง
1	ทำสัญญาณมือได้ไม่ครบ 4 ระดับเสียง แต่ต้องไม่น้อยกว่า 3 ระดับเสียง
0	ทำสัญญาณมือได้น้อยกว่า 3 ระดับเสียง

5. เคลื่อนไหวประกอบตัวโน้ต

ระดับคะแนน	พฤติกรรม
3	เคลื่อนไหวเปลี่ยนท่าทางได้ทันทีที่เปลี่ยนเสียงตัวโน้ต เคลื่อนไหวได้สวยงามไม่ตึกซัด สังเกตเสียงความแตกต่างโดยการเคลื่อนไหวประกอบระดับเสียงที่ 4 ได้
2	เปลี่ยนท่าทางเมื่อเปลี่ยนเสียงตัวโน้ตได้ เคลื่อนไหวได้ทันกับระดับเสียงตัวโน้ตที่เปลี่ยนไป
0	เคลื่อนไหวประกอบระดับเสียงตัวโน้ตไม่ได้เลย

6. แสดงออกอย่างมีความสุข

ระดับคะแนน

พฤติกรรม

3

ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมใด ๆ เติมไปด้วยความกระตือรือร้น อาสาที่จะเข้าร่วมกิจกรรมมีใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส หัวเราะเสียงดัง แสดงอาการกริยาอันชอบ เช่น ส่งเสียงเชียร์สนับสนุนเพื่อน คมมือ โคลงศีรษะโยกตัวไปมา กระโดดโลดเต้น ชักถาม อยากรู้อยากเห็น เรียกร้องให้มีการปฏิบัติกิจกรรมซ้ำอีก ไม่เหนียมอายขณะแสดง หรือปฏิบัติกิจกรรมใด ๆ มีความสนุกสนาน

2

มีใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส หัวเราะแสดงกริยาท่าทางประกอบ เช่น คมมือ กระโดด แสดงกิจกรรมอย่างไม่เหนียมอาย เข้าร่วมกิจกรรมทันทีที่ชักชวน มีความสนุกสนาน

1

แสดงท่าทางกริยาอาการต่าง ๆ บ้าง แต่คงได้รับการชักชวนหรือเร่งให้ทำ ไม่ค่อยกล้าออกแสดง ต้องชักชวนมากกว่า 1 ครั้ง

0

มีการแสดงออกน้อยมาก ไม่ปฏิบัติกิจกรรมใด ๆ หน้าตาไม่สดชื่น ไม่ยิ้มแย้มไม่หัวเราะ ไม่สนุกสนาน ไม่เข้าร่วมกิจกรรม หรือแสดงท่าทางใด ๆ แม้ว่าจะถูกชักชวน

7. เข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่ม

ระดับคะแนน

พฤติกรรม

3

กระตือรือร้นเข้าร่วมกับกลุ่มทันทีที่แบ่งกลุ่ม เสนอความคิดเห็นกับกลุ่ม แสดงอาการโต้แย้งเมื่อไม่เห็นด้วย ชักชวนกลุ่มให้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม เคารพเชื่อฟังและปฏิบัติตามมติของกลุ่ม คอยชี้

2

เข้าร่วมกับกลุ่ม ปฏิบัติตามมติข้อตกลงของกลุ่ม เสนอความคิดเห็นของตนกับกลุ่มบ้างมีบทบาทในกลุ่มพอสมควร

1

ไม่แสดงออกแต่อย่างใดในกลุ่ม แต่ปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่มคอยชี้

- ไม่เข้าร่วมกับกลุ่ม แยกตัวออกจากกลุ่ม ไม่ปฏิบัติตามมติของ
กลุ่ม ไม่ยอมรับมติของกลุ่ม

8. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ระดับคะแนน

พฤติกรรม

- 3 เสนอความคิดใหม่ในการปฏิบัติกิจกรรมใหม่ ๆ อยู่เสมอในการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอน หรือในการเสนอความคิดเห็นต่อกลุ่ม
เช่น คิดสัญญาประกอบระดับเสียงตัวโน้ตขึ้นใหม่อย่างถูกต้อง มี
คุณภาพ ปฏิบัติจริงได้ หรือ คิดทำทางใหม่ ๆ ที่สวยงามและเข้า
กับจังหวะของเพลง ระดับเสียงตัวโน้ต หรือเนื้อร้องของเพลง
และในการเสนอความคิดใหม่ ๆ แต่ละครั้งนั้น เกี่ยวข้องกับเนื้อ
หาของบทเรียน
- 2 เสนอความคิดใหม่ในการปฏิบัติกิจกรรมใหม่ ๆ ในการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอน หรือในการเสนอความคิดต่อกลุ่มบ้าง และ
ในการเสนอความคิดแต่ละครั้งเกี่ยวข้องกับเนื้อหาของบทเรียน
- 1 เสนอความคิดใหม่ ๆ น้อย หรือมีการเสนอความคิดใหม่ ๆ แต่
ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียน
- ไม่เสนอความคิดใด ๆ ไม่กระทำการใด ๆ ที่เป็นสิ่งใหม่ ๆ ที่
เกิดจากความคิดของตนเอง

คู่มือสังเกตพฤติกรรมนักเรียน เรื่องอัตราตัวโน้ตสากล

1. เคลื่อนไหวกับจังหวะ ซ้ำ - เร็ว

ระดับคะแนน	พฤติกรรม
3	เคลื่อนไหวกับจังหวะ ซ้ำ - เร็ว ได้อย่างต่อเนื่องสวยงาม โดยไม่ติดขัด
2	เคลื่อนไหวกับจังหวะ ซ้ำ - เร็ว ได้โดยไม่ติดขัด
1	เคลื่อนไหวกับจังหวะ ซ้ำ - เร็ว ได้บ้าง
0	ไม่สามารถเคลื่อนไหวกับ จังหวะได้

2. ตั้งต้น และหยุดตามจังหวะที่กำหนด

ระดับคะแนน	พฤติกรรม
3	ตั้งต้นหรือหยุดได้ทันทางที่กับจังหวะที่นักหมายได้ทุกครั้งอย่างแม่นยำ
2	ตั้งต้น หรือหยุดได้ ทันจังหวะที่นักหมายได้เกือบทุกครั้ง
1	ตั้งต้น หรือหยุดได้ทันจังหวะที่นักหมายได้บ้าง
0	ไม่สามารถตั้งต้น หรือหยุดได้ทันจังหวะที่นักหมาย

3. บังคับร่างกายให้เพิ่มและลดจังหวะ

ระดับคะแนน	พฤติกรรม
3	บังคับทุกส่วนของร่างกายให้เพิ่มและลดจังหวะได้ แม้ว่าจะเป็นร่างกายส่วนที่โดยปกติไม่ค่อยได้เคลื่อนไหว ก็ตาม เช่น กระพริบตา ยกคิ้ว ยกไหล่ เป็นต้น
2	บังคับส่วนของร่างกายส่วนที่เคลื่อนไหวได้ตามปกติ เช่น แขน ขา ศีรษะ ให้เพิ่มและลดจังหวะได้

- 1 มังคัมส่วนของร่างกาย ส่วนที่เคลื่อนไหวอยู่ตามปกติให้เพิ่มและลค
 จังหวะใดบ้าง
- 0 ไม่สามารถมังคัมส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้เพิ่ม และลคจังหวะได้

4. ทมมือตามจังหวะที่กำหนดให้ได้

ระดับคะแนน	พฤติกรรม
3	ทมมือตามจังหวะที่กำหนดให้ ได้อย่างถูกต้องทุกจังหวะ
2	ทมมือตามจังหวะที่กำหนดให้ ได้ถูกต้องเป็นส่วนมาก
1	ทมมือตามจังหวะที่กำหนดให้ ใดบ้าง
0	ไม่สามารถทมมือตามจังหวะที่กำหนดให้ได้

5. เคลื่อนไหวตามจังหวะที่กำหนดให้

ระดับคะแนน	พฤติกรรม
3	สามารถแสดงท่าทางประกอบจังหวะได้อย่างถูกต้อง ท่อเนื่องและ สวยงาม ไม่กึกกัค
2	สามารถแสดงท่าทางประกอบจังหวะได้ถูกต้อง
1	สามารถแสดงท่าทางประกอบจังหวะใดบ้าง
0	ไม่สามารถแสดงท่าทางประกอบจังหวะได้

7. แสดงออกอย่างมีความสุข

ระดับคะแนน	พฤติกรรม
3	ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมใด ๆ เติมไปด้วยความกระตือรือร้น อาสา ที่จะเข้าร่วมกิจกรรม มีใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส แสดงออกกริยาชื่นชอบ เช่นทมมือ ส่งเสียงร้องเชียร์สนับสนุน กระโดดโลดเต้น โคลงตีระ

โยกตัว ชักตามอยาก รื้ออยากเห็น เรียกร้องให้มีการปฏิบัติกิจกรรมซ้ำอีก ไม่เห็นมอขายจะออกแสดง หรือปฏิบัติกิจกรรมใด ๆ มีความสนุกสนาน

- 2 มีใบหน้ายิ้มแย้ม แจ่มใส หัวเราะ แสดงอาการกริยาชื่นชอบ เช่น ตมมือ แสดงกิจกรรมอย่างไม่เห็นมอขาย เข้าร่วมกิจกรรมทันทีที่ชักชวน มีความสนุกสนาน
- 1 แสดงท่าทางกริยาอาการต่าง ๆ บาง แต่ต้องชักชวน หรือเร้าให้ทำ ไม่ค่อยกล้าแสดงออก ต้องชักชวน มากกว่า 1 ครั้ง
- 0 มีการแสดงออกน้อยมาก ไม่ปฏิบัติกิจกรรมใด ๆ ใบหน้าหมองเศร้า ไม่หัวเราะไม่ยิ้มแย้ม ไม่สนุกสนาน ไม่ตมมือ หรือแสดงท่าทางกริยาอาการใด ๆ แม้ว่าจะถูกชักชวน

8. เข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่ม

ระดับคะแนน

พฤติกรรม

- 3 กระทือร้อน เข้าร่วมกับกลุ่มทันทีแบ่งกลุ่ม เสนอความคิดต่อกลุ่ม แสดงอาการโต้แย้งเมื่อไม่เห็นด้วย ชักชวนกลุ่มให้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม เคารพเชื่อฟัง และปฏิบัติตามมติของกลุ่ม ด้วยดี
- 2 เข้าร่วมกับกลุ่ม ปฏิบัติตามมติของกลุ่ม เสนอความคิดของตนกับกลุ่ม มีบทบาทในกลุ่มพอสมควร
- 1 ไม่แสดงออกแต่อย่างใดในกลุ่ม แต่ปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่มด้วยดี
- 0 ไม่เข้าร่วมกับกลุ่ม แยกตัวออกจากกลุ่มไม่ปฏิบัติตามมติของกลุ่มไม่ยอมรับมติของกลุ่ม

9. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ระดับคะแนน

พฤติกรรม

- 3 เสนอความคิดใหม่ในการปฏิบัติกิจกรรมใหม่ ๆ ในการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอน หรือในการเสนอความคิดให้กับกลุ่มอยู่เสมอ เช่น
 คิดหาทางการเคลื่อนไหวประกอบจังหวะชั้นใหม่ อย่างมีคุณภาพถูก
 ทองสวยงาม และปฏิบัติจริงได้ และในการเสนอความคิดใหม่ ๆ แต่
 ละครั้ง เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของบทเรียน

- 2 เสนอความคิดใหม่การปฏิบัติกิจกรรมใหม่ ๆ ในการจัดกิจกรรมการ
 เรียนการสอน หรือในการเสนอความคิดต่อกลุ่มบ้าง และในการ
 เสนอความคิด แต่ละครั้งเกี่ยวข้องกับเนื้อหาของบทเรียน
- 1 เสนอความคิดใหม่การปฏิบัติกิจกรรมใหม่ ๆ ในการจัดกิจกรรมการ
 เรียนการสอน หรือในการเสนอความคิดต่อกลุ่มน้อย หรือมีการเสนอ
 ความคิดใหม่ ๆ แต่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียน
- 0 ไม่เสนอความคิดใด ๆ ไม่กระทำการสิ่งใดที่เป็นสิ่งใหม่ ๆ ที่เกิด
 จากความคิดของตนเอง

คู่มือการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน เรื่องการฟังและร้องเพลงในจังหวะ⁴

1. ทमीมือ หรือเปล่งเสียงเน้น

ระดับคะแนน	พฤติกรรม
3	ทमीมือ หรือเปล่งเสียงเน้นได้ทุกครั้งที่ม้เครื่องหมายให้เน้นเสียง
2	ทमीมือ หรือเปล่งเสียงเน้นได้เกือบทุกครั้งที่ม้เครื่องหมายให้เน้นเสียง
1	ทमीมือ หรือเปล่งเสียงเน้นได้บางเมื่อมีเครื่องหมายให้เน้นเสียง
0	ไม่สามารถทमीมือ หรือเปล่งเสียงเน้นได้

2. เคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะ

ระดับคะแนน	พฤติกรรม
3	เคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะได้อย่างถูกต้องสวยงามต่อเนื่องไม่ติดขัด
2	เคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะได้อย่างถูกต้องตรงตามจังหวะ
1	เคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะได้บ้าง
0	ไม่สามารถเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะได้

3. ทำจังหวะ หยุด

ระดับคะแนน	พฤติกรรม
3	ทำจังหวะหยุดได้ทุกครั้งที่ม้เครื่องหมายให้หยุด
2	ทำจังหวะหยุดได้เกือบทุกครั้งที่ม้เครื่องหมายให้หยุด
1	ทำจังหวะหยุดได้บ้าง เมื่อมีเครื่องหมายให้หยุด
0	ไม่สามารถทำจังหวะหยุดได้

4. ร้องเพลงถูกเนื้อร้องจังหวะทำนอง

ระดับคะแนน	พฤติกรรม
3	ร้องเพลงได้ถูกจังหวะทำนองเนื้อร้องทุกครั้งที่ยังร้องเปลี่ยนเสียงร้อง ตั้งเต็มเสียงไคยีนชัดเจน มีความมั่นใจในการร้อง
2	ร้องได้ถูกจังหวะ ทำนองเนื้อร้อง เกือบทุกครั้งที่ยังร้อง เสียงตั้ง เต็มเสียง
1	ร้องได้ถูกจังหวะทำนองเนื้อร้อง เป็นส่วนใหญ่ มีร้องผิดบ้างแต่ไม่ มาก
0	ร้องไม่ถูกจังหวะทำนอง เนื้อร้อง

5. ทำจังหวะ 4_4 ประกอบเพลง

ระดับคะแนน	พฤติกรรม
3	ทำจังหวะ 4_4 ประกอบเพลงได้ทุกครั้งอย่างถูกต้อง สม่่าเสมอ
2	ทำจังหวะ 4_4 ประกอบเพลงได้ถูกต้องเกือบทุกครั้ง
1	ทำจังหวะ 4_4 ประกอบเพลงได้บ้าง
0	ทำจังหวะ 4_4 ประกอบเพลงไม่ได้

6. ทำท่าทางในจังหวะ 4_4 ประกอบเพลง

ระดับคะแนน	พฤติกรรม
3	ท่าท่าทางในจังหวะ 4_4 ประกอบเพลงอย่างถูกจังหวะ มีท่าทางที่ สวยงาม ต่อเนื่องไม่ติดขัด
2	ท่าท่าทางในจังหวะ 4_4 ประกอบเพลงได้ถูกต้อง
1	ท่าท่าทางในจังหวะ 4_4 ประกอบเพลงได้บ้าง
0	ท่าท่าทางในจังหวะ 4_4 ประกอบเพลงไม่ได้

7. แสดงออกอย่างมีความสุข

ระดับคะแนน

พฤติกรรม

- 3 ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมใด ๆ ก็เพิ่มไปด้วยความกระตือรือร้น อารมณ์ที่
จะเข้าร่วมกิจกรรมมีใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส แสดงอาการกริยา
ที่ชื่นชอบ เช่น ตบมือ ส่งเสียงร้องเชียร์ สนับสนุน กระโดดโลดเต้น
โคลงศีรษะ โยกตัว ชักถามอยากรู้อยากเห็น เรียกร้องให้มีการปฏิบัติ
กิจกรรมซ้ำอีก ไม่เห็นยอมอายขณะออกแสดงหรือปฏิบัติกิจกรรมใด ๆ
มีความสุขสนุกสนาน
- 2 มีใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส หัวเราะ แสดงอาการกริยาที่ชื่นชอบ เช่น
ตบมือ แสดงกิจกรรมอย่างไม่เห็นยอมอาย เข้าร่วมกิจกรรมทันทีที่
ชักชวน มีความสนุกสนาน
- 1 แสดงกริยาอาการท่าทางต่าง ๆ บ้างแต่ต้องชักชวน หรือทำให้
ทำไม่ค่อยกล้าแสดงออก ต้องชักชวนมากกว่า 1 ครั้ง
- 0 มีการแสดงออกน้อยมาก ไม่ปฏิบัติกิจกรรมใด ๆ ในหน้าของเล่น
ไม่หัวเราะ ไม่ยิ้ม ไม่สนุกสนาน ไม่ตบมือ หรือแสดงท่าทางกริยา
อาการใด ๆ เมวจะถูกชักชวน

8. เข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่ม

ระดับคะแนน

พฤติกรรม

- 3 กระตือรือร้น เข้าร่วมกับกลุ่มทันทีที่แบ่งกลุ่ม เสนอความคิดต่อกลุ่ม
แสดงอาการโต้แย้งเมื่อไม่เห็นด้วย ชักชวนให้กลุ่มลงมือปฏิบัติ
กิจกรรมเคารพเชื่อฟัง และปฏิบัติตามมติของกลุ่มด้วยดี
- 2 เข้าร่วมกับกลุ่มปฏิบัติตามมติของกลุ่ม เสนอความคิดของตนกับกลุ่ม
มีบทบาทในกลุ่มพอสมควร
- 1 ไม่แสดงออกแต่อย่างใด ในกลุ่ม แต่ปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่มด้วยดี

- 0 ไม่เข้าร่วมกับกลุ่ม แยกตัวออกจากกลุ่มไม่ปฏิบัติตามมติของกลุ่ม
ไม่ยอมรับมติของกลุ่ม

9. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ระดับคะแนน

พฤติกรรม

- 3 เสนอความคิดใหม่การปฏิบัติกิจกรรมใหม่ ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือในการเสนอความคิด ให้กับกลุ่มอยู่เสมอ เช่น คิด สัญลักษณ์ ของจังหวัดเน้น เครื่องหมายหยุด หรือคิดหาทาง วิธีการทำจังหวัด⁴⁴ ประกอบเพลงขึ้นมาใหม่ อย่างมีคุณภาพถูกต้อง สวยงาม และปฏิบัติจริงได้ และในการเสนอความคิดใหม่ ๆ แต่ละครั้งเกี่ยวข้องกับเนื้อหาของบทเรียน
- 2 เสนอความคิดใหม่การปฏิบัติกิจกรรมใหม่ ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือในการเสนอความคิดต่อกลุ่มข่าว และในการเสนอความคิดแต่ละครั้งเกี่ยวข้องกับเนื้อหาของบทเรียน
- 1 เสนอความคิดใหม่การปฏิบัติกิจกรรมใหม่ ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือในการเสนอความคิดต่อกลุ่ม น้อย หรือมีการเสนอความคิดใหม่ ๆ แต่ไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียน
- 0 ไม่เสนอความคิดใด ๆ ไม่ทำอะไรที่เป็นสิ่งใหม่ ๆ ด้วยความคิดของตนเอง

ประวัติผู้เขียน

นายวัฒนา มัคคสมัน เกิดเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2502 ที่อำเภอ
อุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ สำเร็จการศึกษาคณะครุศาสตร์บัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2523 ปัจจุบันรับราชการตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 3
ที่โรงเรียนบ้านสระภู อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ

165
12
197